[...]s,abneptis,atnepos,trinepos,itē trineptis. Fi[...]ptis,pnepos,abneptis,atnepos,trinepos,item [...]tis. Filia,neptis,pnepos,abneptis,atnepos,trinepos,itē trineptis. Fili⁹,nepos,pneptis,abneptis,atnepos,trinepos,itē trineptis. Filia,nepos,pneptis,abneptis,atnepos,trinepos,itē trineptis. Fili⁹,neptis,pneptis,abneptis,atnepos,trinepos,itē trineptis. Filia,neptis,pneptis,abneptis,atnepos,trinepos,itē trineptis. Fili⁹,nepos,pronepos,abneptis,atneptis,trinepos,itē trineptis. Filia,nepos,pnepos,abneptis,atneptis,trinepos,itē trineptis. Fili⁹,neptis,pnepos,abneptis,atneptis,trinepos,itē trineptis. Filia,neptis,pnepos,abneptis,atneptis,trinepos,itē trineptis. Fili⁹,nepos,proneptis,abneptis,atneptis,trinepos,itē trineptis. Filia,nepos,pneptis,abneptis,atneptis,trinepos,itē trineptis. Fili⁹,neptis,pneptis,abneptis,atneptis,trinepos,item trineptis. Filia,neptis,pneptis,abneptis,atneptis,trinepos,itē trineptis. ¶ Septimo gradu ꝑsonę continētur mille vigintiquatuoꝛ,hę:tritaui itēq₃ tritauię pater mater.ꝑsonas efficiūt centū vigintiocto.tritaui em̄ patres tot sunt,quot ipsi⁹ tritaui. itē eiusdē matres totidē,fiunt sexagintaquatuoꝛ.idē numer⁹ tritauię patris matrisq₃. ¶ Ataui atauię frater soroꝛ. hi sunt tritaui tritauię filius filia:abaui abauię patru⁹ auunculus,amita matertera: proaui proauię patruus magnus,auūcul⁹ magn⁹,amita magna,matertera magna:aui auięve ppatru⁹ proauūculus,proamita promatertera: patris matris abpatru⁹ abauūcul⁹,abamita abmatertera. Fiūt ꝑsonę ataui fratris trigintaduę.nā sedecim quas atau⁹ explet,accedunt totidē ꝓpter fratris duplicē ꝑsonā necesse est.nā sedecim fratres ataui ex patre cōputant,⁊ sedecim ex mr̄e. similiter ataui sorores,trigintaduę.fiūt sexagintaq̄tuoꝛ ꝑsonę,⁊ totidē atauię fratris,itē sororis. ¶ Patrui maximi fili⁹ filia.hi sunt ataui nepos neptis ex filio,abaui fratris fili⁹ filia. Amitę maxię fili⁹ filia.hi sunt ataui nepos neptis ex filia,abaui sororis fili⁹ filia. Auunculi maximi fili⁹ filia.hi sunt atauię nepos neptis ex filio,abauię fratris fili⁹ filia. Materterę maximę fili⁹ filia. hi sunt atauię nepos neptis ex filia,abauię sororis filius filia. He[...]o oēs ꝑsonę quas a patrui maximi filio enumerauim⁹, [...]oauo proauięq₃ ei⁹,de cuius cognatione querit,cōso[...]ni cōsobrinę sunt: auo auięq₃ eiusdē propi⁹ sobrinis. [...]ngulę appellationes cōtinēt personas senasdenas: [...] cū patru⁹ maximus sedecim efficiat,filius eius eādem habet enumerationē,totidēq₃ filia:⁊ sic ex oib⁹ ijs quas a patrui maximi filio cōprehendim⁹,ductis ꝑ octo sedecies,fiunt centū vigintiocto. Patrui maioris nepos ꝑsonas cōtinet sedecim. Est enim abaui abauięve ꝓnepos. et cū abau⁹ octies numeret,nepotes bis octies cōputati supradictū nūerū efficiūt:totidēq₃ patrui maioris nept. Auūculi itē maioris nepos neptis,eadē ratione ꝑsonas cōplebūt trigitaduas. amitę maioris nepos neptis,eadē ratione.item materterę maioris nepos neptis. Et sic ex oib⁹ colligunt centū vigintiocto. His ꝑsonis auus auia ei⁹,de cuius cognatione querit,ꝓpius sobrinis sunt: pr̄ mater sobrin⁹ sobrina:is de cui⁹ cognatione querit,sobrino nat⁹ est.h ꝓprio noīe definit parēti suo sobrinus, vt Trebati⁹ ait.rationē quoq₃ nominis hāc reddidit,ꝙ vltimi cognationū gradus sobrinorū sint. Itaq₃ sobrini [...] fili⁹ recte ꝓprimū nomē ab eo ipo cuius sobrini fili⁹ est, [...]et.⁊ ideo eos qui ex sobrinis nati sunt,inter se ꝓprimū [...]nē appellare. hos em̄ nullū ꝓpriū habere nomē quo [...] sevocēt. Patrui magni ꝓnepos proneptis,auun[...]magni pronepos proneptis,amitę magnę ꝓnepos [...]tis,materterę magnę pronepos proneptis: ex his [...] centum vigintiocto ꝑsonę efficiuntur:quia singulę appellationes sedecim cōplent. Nā cū(exempli grā)patruus magn⁹ quadrifariā itelligat:ad singuloꝝ patruorum magnorū personas quadruplicat⁹ pronepos,item proneptis trigintaduas personas reddent: totq₃ quater numeratę illā quę prępośita est summā efficiūt. eorū patres matresq₃ eius de cuius cognatiōe queritur,sobrini sobrinęq₃ sunt.ipe vo ijs de sobrino sobrinave nat⁹. Patrui abnepos abneptis,auunculi abnepos abneptis,amitę abnepos abneptis,mr̄terę abnepos abneptis. hęc singula vocabula senasdenas continent personas.patrui em̄ verbi grā abnepos sic enumerabitur, vt bifariā patruo accepto,octies ꝓnepos,toties proneptis ducat, et sic ad eoꝝ filios veniat sedecies cōputādos: eadē ratiōe ad filias. idem in cęteris.et per hęc ex oibus perficiet numerus personarū centum vigintiocto. Hi sunt ei de cuius cognatiōe querit,cōsobrinorū pronepotes,pronepteśq₃: his ille, de cui⁹ cognatione querit,patrui maximi,auunculi maximi,amitę maximę,materterę maximę filius filia,item proaui proauię cōsobrinus,fratris sororisq₃ abnepos abneptis. hi personas ꝯtinent centū vigintiocto. Trinepotis filius,itē filia,trineptis filius,item filia. hi centū vigintiocto fiunt:ꝙ cum trinepos trineptisq₃,vt supra demōstrauimus,sexagintaquatuoꝛ impleant,filij eorum eadē enumeratione totidēq₃ filię cōputabuntur.

¶ Unde vir ⁊ vxoꝛ. Titu.xij.

Ulpianus. Lex vnica.

VT bonorū possessio peti possit Unde vir et vxoꝛ,iustū esse matrimonium oportet. Cęteꝝ si iniustū fuerit matrimoniū,nequaq̄ bonorū possessio peti poterit: queadmodum nec ex testamēto[a] adiri hęreditas,vl' ꝭm tabulas peti bonorū possessio pōt.nihil em̄ capi[b] ꝓpter

¶ Unde vir ⁊ vxoꝛ. ¶ Licet vir vxori,⁊ econtra succedat:tamē vltra iura affinitatis secus est: vt.C.cōia de succes.l.affinitatis. Additio. De [...]ibus bonorū pos.que deferūtur ab intest.§. habuistis: verum quia aliqua deferūtur nō ratione agnationis ⁊ cognationis,sed ratione matrimonij:ideo quia vir ⁊ vxoꝛ non sunt affines.§.ti.j.nō facile.et illa vocat bonorū vnde vir et vxoꝛ,et due sunt bo. poss. vna est vn̄ vir,que datur viro in bonis vxo. decedentis ab intesta. alia vn̄ vxoꝛ que datur vxori in bonis viri decedentis ab intesta.vn̄ de bo.pos.que cognominatur vn̄ vir et vn̄ vxoꝛ, videamus qn̄ locum habeat,et quando definat: de quo.j.l.vna dicit. Et debetis scire,si vir decedit intestat⁹ sine descēdentibus et ascēdētibus et collateralibus,vxoꝛ succedet ei excluso fisco: ⁊ econtra.C.e.l.vna. Et not. quia ista bo.posses. vnde vxoꝛ olim fuit necessaria,⁊ hodie est: quia vxoꝛ non succedit viro.l.xij.tabu.per vnde liberi: quia nō est de numero liberorū.per vnde legitimi nō:quia nō est agnata.per vnde cognati nō: quia nō est cognata. sed eq̄tate p̄toris: quia sunt affines.C.de cri.ex.here. l.aduersus. succedūt per vnde vir ⁊ vxoꝛ. Uiuia.

VT bonorū poss. Cal⁹. In lege ista tractat qn̄ habeat locū ista bo.pos. et qn̄ cessat: et certe locū habet si matrimonium fuit iustum,⁊ de iure tenuit.si predecedit vir vel vxoꝛ sine descēdentibus siue ascēdentib⁹ vel collateralib⁹:vocat vxoꝛ. si decedit testatus,cessat. ita vocat vir ⁊ vxoꝛ per vnde vir et vxoꝛ,si tēpore mortis illius durabat matrimoniū. cessat tn̄ si non fuit licitū matrimonium cōtractū: quia vbi matrimoniū nō tenuit, non potest succedere ex testamēto. aliqn̄ tamē q̄ ad q̄d durat mr̄imonium,⁊ quo ad q̄d non: ⁊ inde nō erit locus huic bo.pos.si liberta est nupta patrono,nō potest diuertere ab eo inuito. si diuertit,licet duret matrimoniū,quia nec videntur habere voluntatē,nō succedunt per vnde vir ⁊ vxoꝛ.sed si diuortiū est celebratū nō rite,licet duret matrimoniū,nō est locus huic bo.pos. Or ista.l.habet contra. ponamus: Ego volo nuptias cōtrahere. vado in partes extraneas. credo aliquā solutā,nō est:contrahitur cū ea illicitū matrimoniū.si instituit me:ista.l.videt velle ꝙ non possum ei succedere ex testamēto,vel per cōtra tab.idē videtur ecōtra: pone scio me habere vxo.cōtraho cum aliqua soluta.matrimoniū est illicitū.C.ad leg.iul.de adul.l.eū qui. instituo eam.l.ista innuit ꝙ non pōt succedere ꝭm tab.vel per contra tab.istud est falsum: quia.ll. dicūt cōtrariū ꝙ ille qui scit mr̄imoniū iniustū,nō potest institui heres ab eo qui ignorat matrimoniū tenere.vnde si sciā me nō esse verū,et ipsa nesciat,nō potest me instituere: sed ego eam.sic.§.de leg.j.l.fi.§. de ijs quib⁹ vt indig.l. post legatū. §.de vsufru.leg.l.vir ⁊ vxoꝛ.sic de facto.sed de iure duraret. Uiuia.

a ¶ Ex testamēto.talis iniusti viri vel vxoris: vt.§.de ijs quibus vt indig.l.claudius.⁊.§.de vsufru.lega.l.vxori.

b ¶ Capi.ex testamēto. vel ab intestato.sic repellitur mulier si nubat intra

¶ Sed si infanti[a] per tutorē petita sit possessio: lꝫ statim decesserit, dicēdum erit matri obstitisse. nō eñ filiis[b] est ei que furioso daꝛ. ¶ Ita demū aūt mr̄ a senatuscōsulti bñficio excludiꝛ, si filiꝰ adijt legitimam hereditatē. ceterū si omiserit legitimā hereditatē, mr̄ ex senatusconsulto Tertylliano admitteꝛ. Sed si nō solꝰ sit iste filiꝰ legitimus heres, sꝫ sint q cū eo admittāꝛ[c]: nec in partē eorū mr̄ ex senatusconsulto erit vocanda. ¶ Obijciꝛ mr̄i pr̄[d] in vtriusqꝫ bonis taꝫ filij q̄ filię: siue heres[e], siue bonorū possessor[f] existat. ¶ Sꝫ neqꝫ auus neqꝫ pauꝰ in Tertylliano mr̄i nocent, quāuis fiducia[g] cōtraxerit. pater aūt tm̄ naturalis, nō etiā adoptiuꝰ[h] mr̄i nocet. veriꝰ eñ est cū pr̄[i] eē desierit[k], a mr̄e eū excludi: sꝫ nec ad bonorū possessionē ꝯtra tabulas eū admitti cū pr̄ esse desierit. vndecūqꝫ autē accepit bonorū possessionē pr̄ naturalis: siue vt legitimꝰ[l], siue ꝯ tabulas[m]: ex q̄uis parte excludit matrē. ¶ Si sit agnatꝰ defūcti, ⁊ naturalis pr̄ in adoptiua familia sit, et mr̄: mr̄em admittimus, qm̄ patrē agnatꝰ excludit[n]. ¶ Si sit ꝯsanguinea[o] soror defuncti, itē mater et pr̄ adoptatꝰ, vel emācipatꝰ[p]: si cōsanguinea velit hr̄e hereditatē: mr̄em ex senatuscōsulto vna cū ea venire, ⁊ patrē excludi[q] placet. Si cōsanguinea repudiet: mr̄em ex senatuscōsulto ꝓpter patrē nō venire. Et quāuis al's nō soleat mr̄ expectare ꝯsanguineā velit necne adire hereditatē[r]: nūc tm̄ expectaturā. cōsanguinea eñ est que patrē excludit. Repudiāte ergo cōsanguinea, bonorū possessionē habebit mr̄ cum pr̄e q̄si cognata. sed ⁊ in hac morā[s] patietur: nec ante accipiet bonorū possessionē, q̄ pr̄ petierit: qm̄ omittēte eo pōt ex senatuscōsulto succedere. ¶ Sed ⁊ si ipsa[t] eadē mr̄ sit, ⁊ soror cōsanguinea, vtputa qm̄ pr̄ mr̄is nepotē suū ex filia adoptauit sit p̄terea ⁊ pr̄ naturalis: hec mr̄, si qdē q̄si ꝯsanguinea veniat[v], excludet patrē. si ius cōsanguinee repudiauit[x], vel capitis diminutione[y] amisit: ex senatusconsulto venire ꝓpter patrē nō pōt. repudiāte vo pr̄e, rursus ex senatusconsulto pōt venire. ¶ Si mr̄ hereditatē filij filięve nō adierit ex senatuscōsulto Tertylliano: in bonorū[z] possessione† antiquū ius seruādū est†. Cū eñ ē ꝓlatio: mr̄e omittēte senatuscōsulti bñficiū, ius succedit vetus. Sꝫ si mr̄ repudiauerit bonorum possessionē, ō adeūda[a] aūt hereditate deliberet: dicendū erit agnatū nō succedere, qm̄ nōdū verū est nō adisse matrē. ¶ Qd̄ aūt diximus[b] ius antiquū seruari mr̄e nō adeūte, cui ꝑsonę deferatur hereditas, vidēdū est, vtrū ei quę nūc ꝓxima inueniꝛ cum mr̄ repudiat: an ei quę fuit cum intestatū decessisse certū eēt: vtputa fuit patruꝰ[c] cū intestatus decederet[d]: patrui filiꝰ cū mr̄ repudiasset. Patruo nōdū delata hereditate, atqꝫ ideo defuncto eo mr̄e ꝺliberāte patrui filiū vocari.

¶ Dictū est supra qualiter mater excludatur a successione filij propter filios vel cōsanguineos: modo est videndū qn̄ priuetur successione propter tutorē non petitum. ⁊ primo ponit mentem cuiusdam cōstitutionis. secūdo incipit illā cōstitutionē exponere. scda ibi, Et quidē. Bar.

¶ Si mr̄ nō petierit tutores idoneos filijs suis, vel priorib' excusatis reiectis ve nō cōfestim† aliorū noīa ediderit: ius nō hꝫ vēdicādorū[e] sibi bonorū intestatorū filiorū.

¶ Et qdē si nō petijt, in cōstitutionem incidit. Ait eñ[f], vel nō petierit. Sꝫ a quo nō petierit? Loquiꝛ qdē de p̄tore cōstitutio: sed puto et in ꝓuincijs locū hr̄e etiā si a magistratibus municipalibꝰ nō petat: qm̄ et magistratibꝰ municipalibꝰ dādi necessitas iniūgitur[g]. Quid ergo si petijt, sed admonita vel a libertis, vel a cognatꝛ? an incidat in senatuscōsulto? Et puto eā īcidere ṅ cōpulsa fecerit, non si cū petere nō cūctareꝛ[h], admonita est. ¶ Q† si pr̄ eis peti ꝓhibuerit tutorē: qm̄ per matrē rem eorū administrari voluit, incidit si nec petat, nec legitime[i] tutelā admīstret. Q si penitus egenis filijs nō petit, ignoscendum est ei. Sed si forte absens a libertis q̄ueta est, vl' ab alijs: dicēdum est eā non excludi[k]: nisi forte cū frustrareꝛ, id cōtigit. Filijs autē nō petēdo puniꝛ, vtiqꝫ ⁊ filiabus. Et qd si nepotibꝰ? Similiter nō petēdo puniꝛ. ¶ Quid si curatores nō petit? Verba rescripti deficiūt: sed dicendū est, si quidē impuberibus[l] curatores non petijt, eandē esse rationē. si iam puberibus, cessare[m] debere. Quid si cū pregnās eēt, bonis nō petijt curatorē? dico in sñiam incidere. nā ⁊ si apud hostes habuerit impuberē, idē erit dicēdū. Quid si furioso tutorē[n] vel curatorē nō petijt? magis est vt icidat. ¶ Nō solū aūt quę nō petijt, coerceꝛ: sed ⁊ quę defunctorie[o] petijt (vt rescripto declarat) vel priuilegio[p] munitū, vel oneratū puta tribus tutelis: sed ita demū, si data opa hoc fecit. Quid ergo si tales petijt, ⁊ susceperūt nihilominus, vel detēti sunt? Excusata erit mr̄. Quid si indignos vel minꝰ habiles ad tutelā petierit, cū sciebat pretorē eos non daturū? Quid tamē si dedit eos p̄tor mr̄is petitionē secutꝰ? Iam quidē p̄toris delictū est: sed ⁊ matris punimꝰ cōsiliū. Igiꝛ si forte excusati sint illi vel improbati: dꝫ mater alios sine mora petere. Ergo siue non petierit, siue non idoneos petierit, punieꝛ, etiā si dati fuerint minꝰ idonei p̄tore errāte[q]. ¶ Idoneos aūt vtrū facultatibꝰ, an ⁊ moribꝰ petere debeat, dubitatiōis eē pōt. Puto autē facile ei ignosci si locupletes sint ij quos petijt. Sꝫ ⁊ si priorib' excusatis reiectis ve, nō ꝯfestim alioꝝ noīa ediderit, puniꝛ. Quid ergo si nō fuerit oēs excusati, vel nō oēs reiecti? vidēdū est an ei imputeꝛ cur in locū excusati nō petierit. Et puto imputandū[r].

a ¶ Sed si infanti. al's in libro dñi Accursij est, vꝛ si impubes ⁊c.
b ¶ Nō eñ filiis. s'm hoc intellige. C. qui admit. ad bo.pos.l.infantis.
c ¶ Admittanꝛ. puta alij filij qui licet repudient, quādiu vnꝰ vult, mater nō admittiꝛ: vt.s.e.l.j.§.si nemo. vel dic, sunt nepotes ab alio qui in locū sui pr̄is cū patruo vocanꝛ: vt insti. de here. q̄ ab intest. §.cum filius.
d ¶ Pater. qui emancipauit: al's haberet heredem s'm hec iura.
e ¶ Siue heres. q2 ꝯcta fiducia emācipauit.
f ¶ Siue bo. posses. quia nō cōtracta: vt.s.ti.j.l.si ad patrē. ⁊ insti. ad tertyl. §.preferūtur. et C. e.l.ij.
g ¶ Fiducia. i. emācipauerunt cōtracta fiducia.
h ¶ Etiā adoptiuꝰ. nisi i casu vt.j.e.eq̄ssimū.§.j.
i ¶ Cum pater. semp dicas post emancipationem: vt modo notaui.
k ¶ Desierit. adoptiuus post emācipationem: vt s.vnde liberi.l.liberi.
l ¶ Legitimus. puta per vñ legitimi: qn̄ cōtracta fiducia emancipauit.
m ¶ Contra tabu. quando contracta fiducia, vel non emancipauit.
n ¶ Excludit. si vico vincentem ⁊c. vt hic, et.j. de diuer. ⁊ tempo. pres.l. de accessionibus.
o ¶ Consanguinea. scilꝫ ex eodem patre.
p ¶ Emancipatus. a patre naturali, vel etiā adoptiuo. Accur.
q ¶ Excludi. p sororē cū extra familiā est paꝛ.
r ¶ Adire hereditatem. quia statim ꝓ sua parte accipit mater: vt īstiꝛ. ad tertyl.§.soror.
s ¶ In hac morā. facit.s.e.§.sꝫ si qs decesserit. i fi.
t ¶ Sed et si ipsa.s. mr̄.
v ¶ Veniat. fuit ḡ nepos a pr̄e adoptiuo emācipatꝰ, al's nō hr̄et heredē s'm hec iura. vel s'm h' videꝛ desinere esse et sororē vt instit. de nupt. §. inter eas. sꝫ rñ. hic non definit hr̄e ius sororitatꝫ, qn̄ ab auo fuit eiꝰ filiꝰ adoptatus: vt.s.ea.l.§.liberi.
x ¶ Repudiauit. repudiās vno iure, pōt venire per aliud: vt ⁊.C. de iure delibe.l.suum.
y ¶ Diminutione. minima: q2 ipsa fit emācipata. Sed q̄re ⁊ hic nō retineꝛ ius sororitatis post capi. dimi? Rñ. ibi erat ciuile et naturale vinculum: hic naturale tantū.
z ¶ In bon. pos. vnde legitimi: vt et.s. vñ legi. l.ij. in fi. ⁊.l.iij.

† al's, i bonis eoꝝ antiquū ⁊c.
† Cōcor. c. a nō facto. in fi. ibi, q̄tiescūqꝫ in gestis ꝯciliorꝫ discors sñia inueniꝛ: illiꝰ

a ¶ De adeūda. per Tertyllianum.
b ¶ Diximus.s.ꝓxi.§.
c ¶ Patruus. nūc rñdet. sic ecōtra.s.e.l.j.§.vtrū.
d ¶ Decederet. filius.
e ¶ Vendicādorū. si moriantur impuberes, al's non: vt.C. ad tertyllia.l. omnē. ⁊.l.matres. ⁊ de legi. heredi.l. sciāt. ⁊ hec omnia infra exponit.
f ¶ Ait enim. cōstitutio diui Pij: vt.s.q pe.tu.l. ij.§.idem diuus
g ¶ Iniūgiꝛ. vt.s. de tu. ⁊ cura. da.l.ius dandi.
h ¶ Cunctaretur. i. dubitaret. et quia ꝓ certo proponebat petere.
i ¶ Nec legitime. qd̄ potuit petēdo a p̄ncipe s'm hec tpa, vt.s.de tute.l.fi. Quid autē si pr̄ eoꝝ mr̄i nō mādauit gerere, ipsa tñ gessit, et ideo tutores non petijt? Itē qd si alij gesserūt: sed a iudice tutelā nō petierūt, nec īuentariū fecerūt: an puniꝛ mater? Rñ. apte hic videtur dicere q̄ īcidat: q2 nō legitie gessit, s'm Aꝫ.
k ¶ Excludi. vt.C. de his q. vt idig.l. sororē. ⁊.C. ō iu. fis.l. edicto.§.cū aūt.
l ¶ Impuberibus. quod fit qn̄qꝫ: vt insti. de cura. §. interdum.
m ¶ Cessare debere. sed ipsi sibimet petāt: vt s.q pe.tu.l.ij.§.curatorē.
n ¶ Tutorem.s. de tute. l.qui habet. in prin.
o ¶ Defunctorie. procrastinando.
p ¶ Priuilegio. sic.s. qd cuius. vni. no.l.j.§.fi.
q ¶ Errante. nisi statim alios petat: vt.j.§. sed si prioribus.
r ¶ Imputādū. nisi eam reliq sufficiunt admini-

cōci[...] mag[...] mea[...] ius a[...] or et p[...] or extra[...] thoritat[...] dist.l.

† Cōfestiꝫ i. cū p̄muꝫ potuit: sic itelligitur gl. sup vb. mor. circa fi. in ca. q2 ꝓpter. extra de elec. ⁊ i.c. olim cām. in gl. super vb. cū statim. de restitu. spolia.

† In qbusdā exē. legiꝛ, Quid si pr̄ ei peti tutorꝫ prohibuerat: qm̄ p matrē rē eoruꝫ administrari voluit: incidet si nec petat ⁊c.

strationi: vt. s. qui pet. tu.l.credendum. a ¶ Plenũ officiũ. vt et C.q pe.tu.l. cũ a mrib⁹. et no. φ q̃ ad suspectos est hoc ꝯsiliũ ne fit cõtra dicta.l.s.q pe.tu.l.fin.§. fi.sꝫ quo ad cetera est necessitas: sic.C. de admi. tu.l.fi.§.psonas. Acc. b ¶ Confestim autẽ. hoc est verbũ orationis recitate.s.§.fi mater. c ¶ Sedentis.sic.s. quis ordo in bono.pos.ser.l. ij.§.in bonorum. d ¶ Mãdare. pcuratori scilꝫ:qͦ potest:vt.C.qui pe.tu.l.cũ a matribus. e ¶ Plerasqꝫ.vt.C.de conditio.institu.l. cõditiones.ꝛ.l.filius. f ¶ Plenius.vt nec cura tores petat. Accursius. g ¶ Imputandum. ꝛ sic non est remittenda. h ¶ Ex stipulatu actio nem quam al's haberet: vt.s.eo.l.j. §. impuberi. i ¶ Admitti. scꝫ quo ad hereditatẽ.sed an idẽ ordo in petẽdis tutorib⁹ vt pri⁹ mater φ aliȷ̃ audiatur.s.vt donec mater vult petere,alius nõ audiat: Rñ.nõ:vt.s.e.l.§. sed si forte.ꝛ q pe.tu.l.ȷ̃. in fi. Itẽ no.φ ipso iure mr̃ esse definit:vt hic.

¶ Patrem. Casus. Pater legitimus ꝛ naturalis pcedit matrẽ in successione ab intestato: sed sol⁹ pater adoptiuus nõ vincit eã. k ¶ Patrẽ. pone casum vt.s.l.prima.§. obȷ̃cit. Additio.Bar.arguit ꝯ istã.l.φ ille qui hꝫ patrẽ adoptiuũ,est i ei⁹ potestate: ergo nõ hꝫ heredẽ matreꝫ vel aliũ:vt.l.ȷ̃.ȷ̃. de castrẽ.pecul.Sol.fm eũ.ꝛ intellige φ pr̃ adoptiu⁹ eũ emancipauit:vt dr in.l.ȷ̃.§.obȷ̃cif.s.eo.

¶ Matris. Casus. Si mr̃ decedat intestata:oẽs eius liberi siue sint ex eodẽ mrĩonio vel diuersis,succedunt ei per Orficianũ. Viuia.

¶ Equissimum. Casus. Si filius decedit intestat⁹ relictis liberis,liberi obstant matri, siue sint legitimi ꝛ naturales:siue legitimi tãtũ, puta adoptiui. ¶ Si ex filio. Si pr̃ nepotem emãcipauit,ꝛ emãcipat⁹ decessit p̃t̃e mr̃e supstitib⁹: succedet mater. vi debatur φ pr̃ excluderet auũ rõne grad⁹,et insup matrẽ.ꝛ cessaret ita videatur:tñ vendit est φ vocat vel a successione ab itestato.vt bo.pos. vtilẽ vñ libri. Viuia. l ¶ Equissimum.s.eo.l. ȷ̃.§.liberi.

† Fac iste text. φ tutoris da tio ptinet ad maiorẽ iudicem.quod patet pon derãdo v⁹ bũ ptoris, q est õ ma iorib⁹ ma gistratib⁹ vt per spe cu.in titu. de iurisdi. om.iu.ver. medȷ̃.õ q̃ est gl.ord. inst.d.atti. tut.§.sed hoc videt in gl.i ver bo,tuto res. † ais,se dã tis.

† Solẽt q̃ rere scribẽ tes quare satisdatio tutoris per tutorẽ põt remitti: sꝫ tu accipe duas vali das rõnes. 1 ¶ uia est,

Quid si decesserint quidã? Puto licet verba deficiãt,sniam cõstitutionis locũ hr̃e. ¶ Sꝫ qͦ diximus reiecti,vtrũ sic accipimus,a ptore non dati:an ꝛ si suspecti fuerint remoti,vel ob negligentiã vel ignauiam repulsi? Rñdi,etiã hos quis reiectos recte dicet.ergo et si latitent. Sed hoc lõgũ est. Nam nec hoc ei imputat,cur suspectos non fecerit.alioquin si latitarẽt,potuit edicto desyderare vt eos ptor adesse iuberet,et suspectos eos remoueret si deessent. Quid si non compulit eos miscere se tutele? Et cũ plenũ officiũ[a] a matre desyderemus,ꝛ hec ei curanda sunt,ne in hereditate ei obstẽt. ¶ Confestim aũt[b] sic erit accipiendũ,vbi primũ potuit,id est ptoris† copiam habuit huic rei sedentis[c] †: nisi forte infirmitate impedita est, vel alia magna causa,que etiã mandare[d] eã ad petẽdos tutores impediret: ita tñ,vt nullo mõ annale tempus excederet. Si eñ mortalitate filiȷ̃ pꝑuenta est,nihil matri imputetur. ¶ Tractari belle põt si amplũ pupillo legatũ sub cõditione sit relictum, Si tutores non habuerit,ꝛ propterea ei mater nõ petierit ne conditione deficeret, an cõstitutio cesset. Et puto cessare si dãnũ minus sit cumulo legati.qͦ ꝛ in magistratib⁹ municipalibus tractatur apud Tertyllianũ.ꝛ putat dãdam in eos actionẽ quaten⁹ plus esset in dãdo φ in legato: nisi forte quis putet conditionẽ hanc quasi vtilitati publice repugnãtẽ remittẽdã, vt alias plerasqꝫ[e], aut vba cauillatus imputauerit matri cur curatores non petierit. Finge autẽ plenius[f] cõditionẽ cõscriptã:nõne erit matri ignoscendũ:aut hoc imputabit matri cur nõ desyderauerit a principe cõditionem remitti? Et puto nõ esse iputandũ[g]. Ergo etiam si mater ei qui soluẽdo non erit,non petierit tutorẽ, puto ignoscendũ. ꝯsuluit eñ ei vt minus inquietetur, quasi indefensus. ¶ Et si forte quis vxorẽ cõis filiȷ̃,matrẽ herede scripserit, rogaueritqꝫ remissa etiã satisdatione vt filio pubere facto restitueret hereditateꝫ: nec mater ei petiȷ̃t tutores: debet dici cessare cõstitutioneꝫ,cũ patris voluntatẽ secuta sit,et nihil habẽti filio tutores non petierit. Qꝫ si ei remissa satisdatio † nõ fuerit, cõtra erit:qñ vel propter hoc debuit tutores habere. Sed si forte impubes post matris cessationeꝫ fuerit arrogat⁹,ꝛ impubes obierit:dicẽdum erit matri aduersus arrogatorem nõ competere ex stipulatu[h] actionẽ. ¶ Videndũ est matre,pbibita ius suũ vẽdicare, vtrũ ceteros admittam⁹ atqꝫ si mater nõ esset, an ipsam heredẽ dicam⁹ fieri, vel aliud nomẽ successionis inducere. Sed negauimus ei actiones, et inuenimus rescriptum ab imperatore nostro Antonino Augusto et diuo p̃re ei⁹ Mãmeę Maxime predie id⁹ Aprilis Plautiano iterum cõsule,matre remota eos ad mitti[i] qui venirẽt si mater nõ fuisset. ergo et agnati ceteriqꝫ succedẽt.aut si nemo fit,bona vacabũt.

Modestinus. Lex.ij.

Patrem[k] adoptiuum matri nõ obesse pleriqꝫ probant.

Idem. Lex.iij.

Matris itestato defuncte hereditatem ad oẽs ei⁹ liberos pertinere etiam si ex diuersis mrĩmonijs nati fuerint, iuris est.

Paulus. Lex.v.

Equissimũ[l] est oẽs filios matri pꝛeferri, etiam si per adoptioneꝫ in familia relicti sint. Sꝫ ꝛ nepos ex adoptiuo filio natus,ex vbis senatusconsulti matri obstabit. ¶ Si ex filio nepotẽ au⁹ manumiserit, isqꝫ patre et auo et matre superstitibus decesserit,põt queri quis potior esse debeat.naꝫ si mater excluserit auum[m] manumissorẽ qui patri anteponitur,edicto ptoris[n] inducet pr̃ defuncti. quo admisso definet senatuscõsulto loc⁹ eẽ,ꝛ rursus auus vocabit. itaqꝫ recti⁹ est auo ius suũ cõseruare[o], qui ꝛ contra scriptos heredes bonoꝝ possessionẽ accipere solet.

Idem. Lex.vj.

Filiȷ̃[p],mr̃ ex hoc senatuscon sulto,etiã si in aliena potestate sit[q], ad hereditatẽ admittit. ¶ Filius qui se nolle adire hereditatẽ matris dixerit, an põt mutata volũtate adire anteφ ꝯsanguineus vel agnatus adierit, videndũ est,propter hec verba, Si nemo filioꝝ volet hereditatẽ suscipere. qꝛ extẽsiua[r] sunt. Et cũ verba extẽsiua sint,pœnitẽtia ei⁹ vsqꝫ ad annũ admittẽda est[s],cũ ꝛ ipa filiȷ̃ bonorum possessio annalis sit.

Idem. Lex.vij.

Si quis intestat⁹ decesserit relicta matre ꝛ fratre ꝯsanguineo vel sorore,quãuis per arrogationem quesitis: eadem iura in persona matris[t] seruantur,que et naturalibus extantibus liberis.

Caius. Lex.viij.

In suspẽso ẽ ius mr̃is si fili⁹ defuncti emancipat⁹ delibere de bonoꝝ possessione[v] petẽda.

Idem. Lex.ix.

Sacratissimi pncipis nostri oratione cauetur vt matris intestate hereditas † ad liberos, tametsi in aliena potestate[x] sint, pertineat.

m ¶ Auum.vt.s.e.l.ȷ̃.§. si auus. n ¶ Pretoris.vt.s. si a pa.quis fu.ma.l.j.§.ne pos. o ¶ Conseruare.nõ ergo mater excludit auum qñ pr̃ est in medio.et not.φ hic fallit regula quã habes.j.de diuer.ꝛ tẽpo. pre.l.de accessionibus.s. si vinco vincentẽ ꝛc.nam alius vincit patrẽ,ꝛ pater matrẽ,nõ tñ auus solus vincit matrẽ:vt hic, et.s.l.ȷ̃.§.obȷ̃cif.nisi pr̃ sit in medio:vt hic dicit. sic et fallit alias vt not. C.de natu.lib.auf.licet. ¶ Illȷ̃.Cas⁹. Ma ter siue sit mater familias. siue filiafa. vocatur ad successionem filȷ̃. ¶ Filȷ̃ qui se.] Decessit mater intestata.filius vocabitur ad ei⁹ successionem per Orficianuꝫ. dixit filius:nolo adire. postea vult mutare voluntatem,ꝛ adire:pote rit ne? sic,adeo φ si mater habebit fratrẽ legitimum ꝛ naturalẽ,non venit ad successionem, sed fili⁹ per Orficianũ. Ui. p ¶ Filȷ̃.hic puncta. q ¶ Potestate sit.scilicet mater.sic econtra.j.eo.l. penul.Accur. r ¶ Extensiua.ppter verbuꝫ volet,qͦ formať a psenti:vt.j.de verbo. obli.l.si stipulatus. s ¶ Admittẽda est.imo videtur φ non:vt.C.de iur.ꝛ fa.igno.l.ȷ̃.que est contra. Sol. ibi alius iã acceperat,hic non:vt.s. de mino.l.φ si minor.§. sceuola.vel so.vt ibi no. ¶ Si qs.Cas⁹. Quidam decessit intestatus relicta matre et fratre vel sorore quesitis naturaliter,vel per arrogationem.nũquid eadẽ seruantur que in filȷ̃s legitimis et naturalibus? certe sic. Viuia. t ¶ In psona matris. volentis succedere filio. qualiter autẽ naturales succedant cũ mr̃e,habes insti.ad tertull.§.frater. ¶ In suspẽso. Casus. Si filius emãcipatus decedit relicto filio, et ille deliberat vtrũ petere bono.poss.ius matris est in suspẽso.Ui. v ¶ De bonorum possessione,vnde liberi. ¶ Sacratissimi. Casus. Si mater moritur intestata:liberi succedũt matri per Orficianum,siue erant sui iuris vel in potestate constitu ti.Viuia. x ¶ Potestate erunt. sic ecõtra.s.e.l.filȷ̃.i pn. et facit.C.ad orficia.l.ȷ̃. Si filiusfa.

q꞉ hoc casu satisdatiõis loco habetur si des electa: vt no.spe. in ti.de instru.edict. §. nunc vero aliqua. versi.qd si heres. Secũda,q꞉ de iure nõ est de substantia tutele: vt no.bal. in addit. ad spec. in ti.de tute. vñ.satisdatio nõ est.

† Concor. gl.i vbo, ab aposto lo.ibi,bñsi ciũ eñ iuris nemini est auferen dum .c.cũ secũdũ apostoluꝫ. extra de se cun.nupt. ꝛ gl.i ver. parẽtib⁹. ibi,ꝛ hereditas parentus qñ debita obuenit nobis.c.pdicator.xvj. q.j.

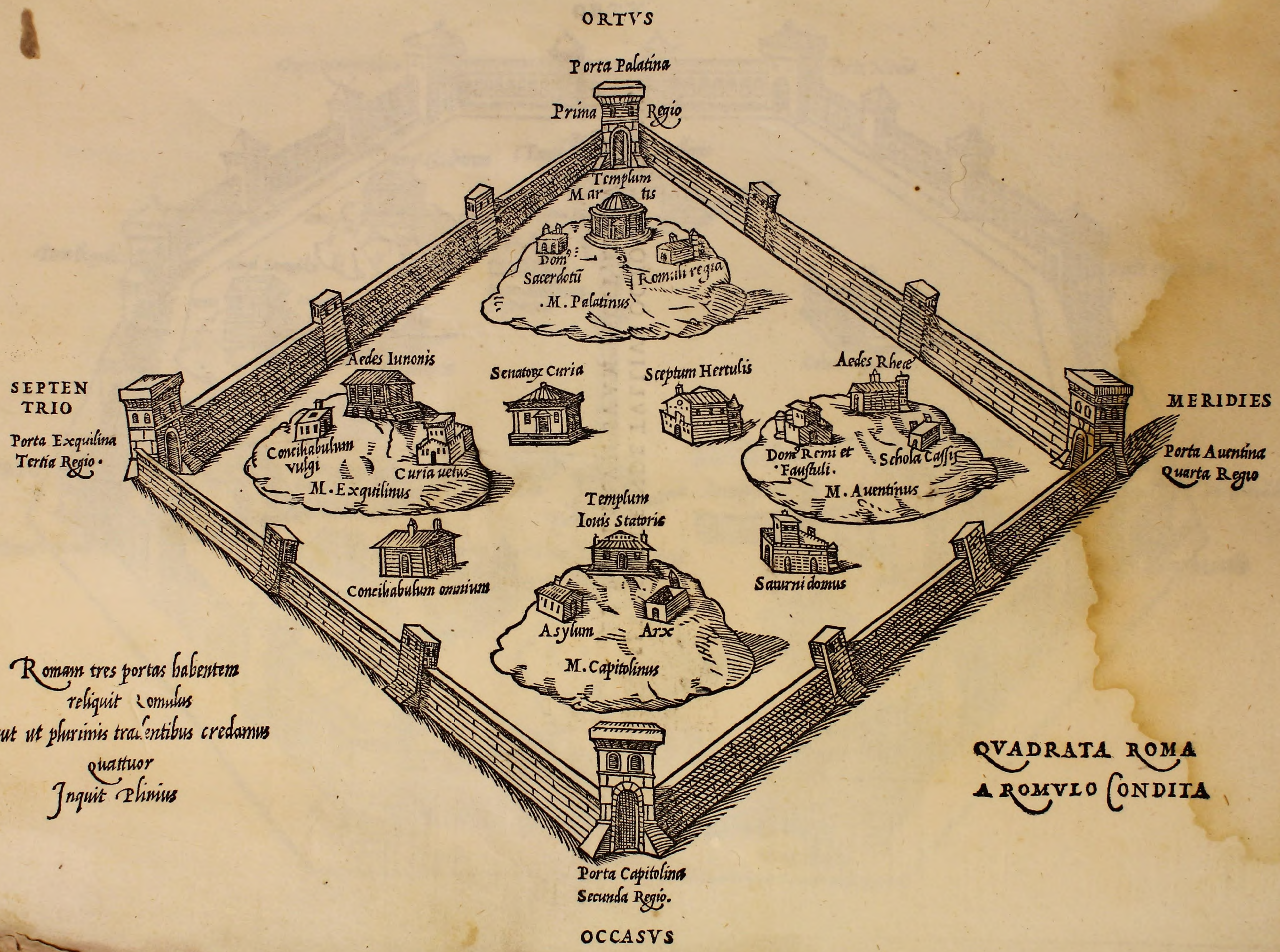

ANTIQVAE VRBIS ROMAE CVM REGIONIBVS SIMVLACHRVM

M. FABIVS CALVVS CIVIS RHAVENNAS
DIVO CLEMENTI SEPTIMO
PONTIFICI SVMMO HAEC DEDICAVIT.

QVemadmodum Vrbs Rhoma sensim creuerit, Clementia tua Pontifex Summe Clemens Septime hinc perspiciet. Quo ue pacto Digesta fuerit. Queq; regeretur. Quo magis ad hoc tam turpe Cadauer eam deuenisse deplorandum est. Quod tot Insanias, Furias, Debacchationes, Incursionesq; Gothorum, OstroGothorum, Hunnorum, Totilae. Inmaniumq; barbarorum tulerit.

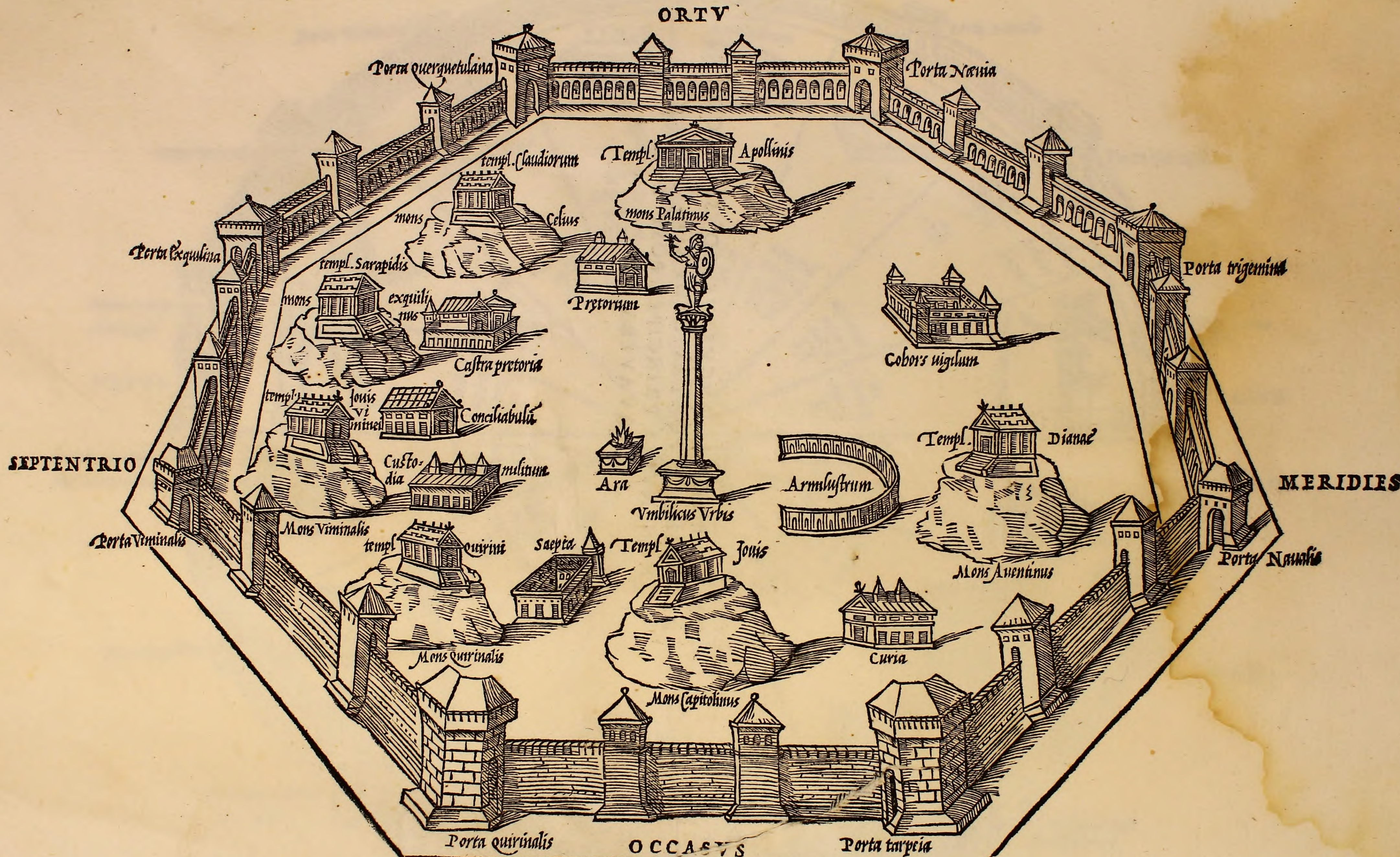
RHOMVS. SIVE RHOMVLVS VRBEM SVAM
QVADRATAM SIC CONDIDIT.

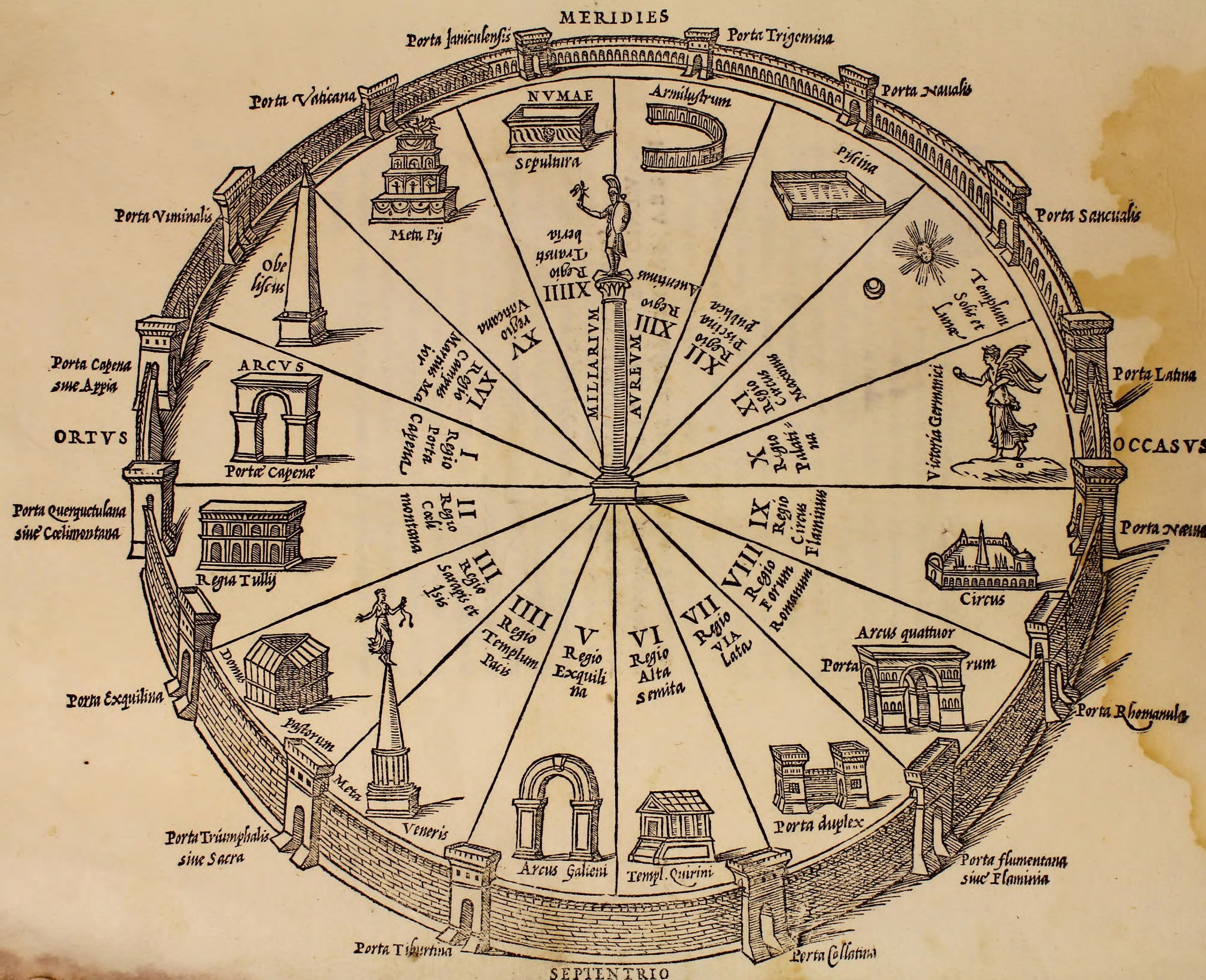
Romam tres portas habentem
reliquit Romulus
aut ut plurimis tradentibus credamus
quattuor
Inquit Plinius

QVADRATA ROMA
A ROMVLO CONDITA

SERVIVS DEINDE TVLLIVS OCTO REGIONVM, ET PORTARVM SVAM FECIT, ET AVXIT.

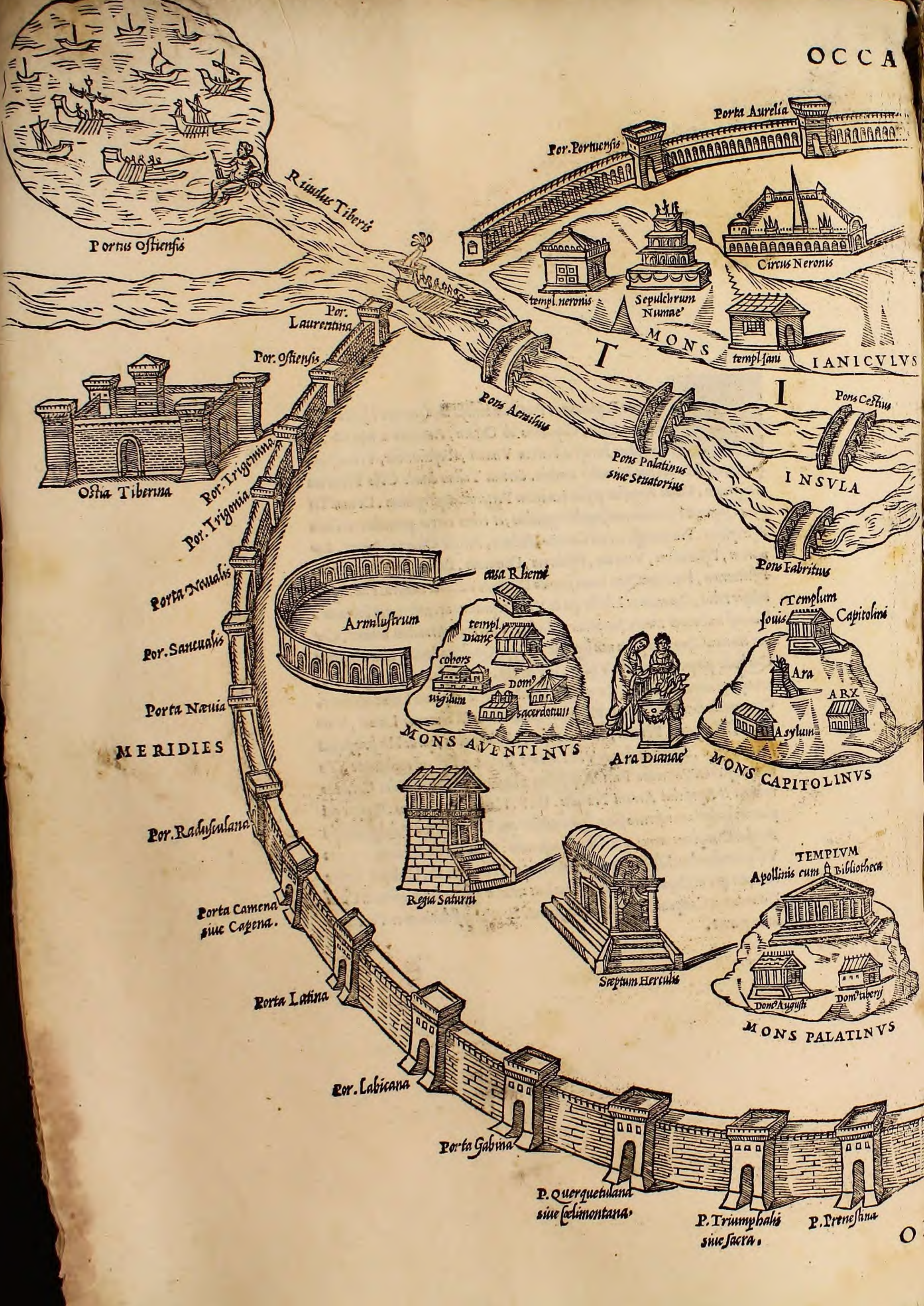

ORTV
Porta querquetulana
Porta Nænia
templ. Claudiorum
Templ. Apollinis
mons Celius
mons Palatinus
Porta Exquilina
templ. Sarapidis
mons exquilinus
Pretorium
Porta trigemina
Castra pretoria
Cohors uigilum
templ. Iouis Viminei
Conciliabulu
Custodia militum
Ara
Templ. Dianae
Armilustrum
SEPTENTRIO
MERIDIES
Vmbilicus Vrbis
Mons Viminalis
Porta Viminalis
templ. quirini
Saepta
Templ. Iouis
Porta Naualis
Mons Auentinus
Curia
Mons Quirinalis
Mons Capitolinus
Porta quirinalis
OCCASVS
Porta tarpeia

DIVVS POSTEA AVGVSTVS AD SEXDECIM REGIONES ET PORTAS DEDVXIT. QVOD ET NON NVLLI PRINCIPES POST EVM SERVAVERVNT.

MERIDIES
Porta Ianiculensis
Porta Trigemina
Porta Vaticana
Porta Naualis
Porta Viminalis
Porta Sancualis
Porta Capena siue Appia
ORTVS
Porta Latina
OCCASVS
Porta Querquetulana siue Coelimontana
Porta Naeuia
Porta Exquilina
Porta Rhomanula
Porta Triumphalis siue Sacra
Porta flumentana siue Flaminia
Porta Tiburtina
Porta Collatina
SEPTENTRIO
NVMAE Sepultura
Armilustrum
Piscina
Meta Pij
Obe liscus
Templum Solis et Lunae
Victoria Germanici
ARCVS Portae Capenae
Regia Tullij
Circus
Arcus quatuor Porta rum
Porta duplex
Templ. Quirini
Arcus Galieni
Domus Pastorum
Meta Veneris
MILIARIVM AVREVM
I Regio Porta Capena
II Regio Coeli montana
III Regio Sarapis et Isis
IIII Regio Templum Pacis
V Regio Exquili na
VI Regio Alta semita
VII Regio VIA Lata
VIII Regio Forum Romanum
IX Regio Circus Flaminius
X Regio Palati = na
XI Regio Circus Maximus
XII Regio Piscina publica
XIII Regio Auentinus
XIIII Regio Transti beria
XV regio Vaticana
XVI Regio Campus Martius Ma ior

PLINIVS VERO SVIS TEMPORIBVS VRBEM RHOMAM QVATTVOR ET TRIGINTA PORTAS HABVISSE SCRIBIT,

QVattuor Regionum, et Portarum inclusis his Quattuor Montibus Palatino ab Ortu, Capitolino ab Occasu, Auentino a Meridie, Et Exquilino, hoc est, s. Petri in Vinculis, a Septentrione, Vrbem suam quadratam Rhomus siue Romulus condidit. Seruius Tullius deinde Octo Portarum et regionum. Diuus Augustus postea Sexdecim Portarum atque regionum. Demum Triginta Quattuor Portarum cum singulis regionibus, et rebus earum potioribus ex Plinii descreptione. Prætermisso earum Circuitu, Balneis, Mensis Oleariis, Salinis, Laniorum, Piscariorum, Vicorum, Insularum, Domorum, Balneorum, Horreorum, Pistrinorum, Puteorum Quos Lacos secundo Declinatu dictitant numero. Plurimisque insuper rebus, Quoniam in Libellis qui de Vrbis regionibus circumferuntur habentur. Tametsi multa in is temere farciuntur, Vti sunt Vicorum quorundam nomina, Cur non omnium? Quoniam plura non leguntur in Cippo Quadrato Statuæ Diui Hadriani Qui hodie quoque in Capitolio Visitur, In Porticus. D. Conseruatorum angulo. Plurimaque præterea ex Plinio, Cæterisque scriptoribus inepte, et parum Latine adduntur. Quæ cuncta cum supra scriptis. M. Fabius Caluus Ciuis Rhauennas Liuium, Varronem, Dionysium, Plinium, Sextum rufum, Multosque alios, qui de His scripserunt secutus digessit, Sedulitate strenui Viri Ludouici Vicentini multum coadiutante, Tamen auspiciis et Patrocinio Patris Amplissimi Flamendialis Hoc est Pileo Cardineo redimiti et Apostolici Aerarii Præfecti. D. F. Harmellini Medices. Quippe qui plurima his fere non inferiora faciunda curet. Inter quæ Locus est Quo Adulescentes sui Perusini Disciplinas omnes cum alimentis capescant. Cuiusquidem Sexdecim regiones Vel quemadmodum Libelli regionum præseferunt et Plinius et. D. Hadriani Statuæ inscriptio quæ in Capitolino monte Duobus locis cernitur quattordecim quoniam Circum Flaminium et Campum Martium unam faciunt. Sic et Transtiberinam et Vaticanam unam ponunt.

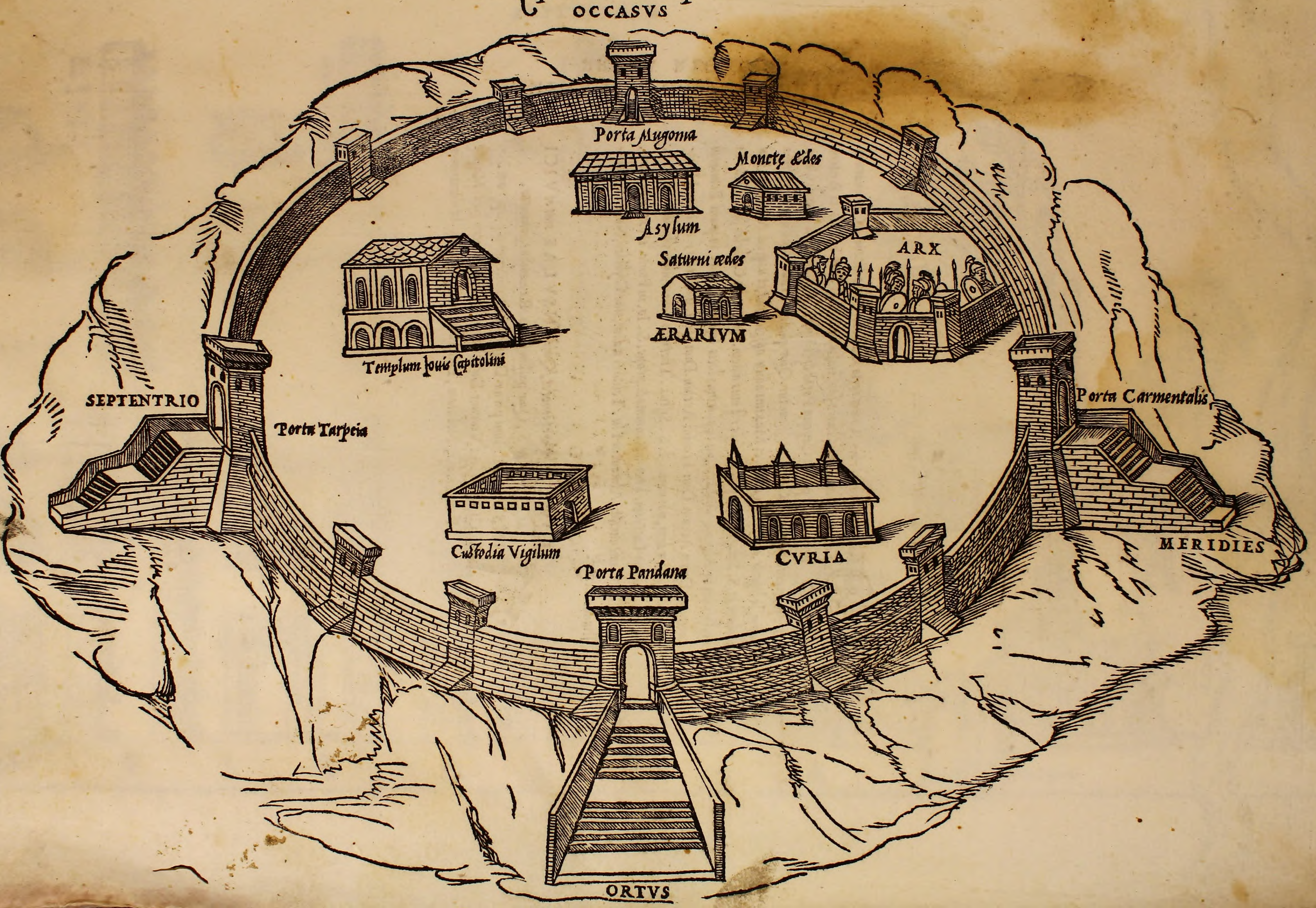

OCCA
Porta Aurelia
Por. Portuensis
Riuulus Tiberis
Portus Ostiensis
templ. neronis
Sepulchrum Numae'
Circus Neronis
MONS
templ. Iani
IANICVLVS
Por. Laurentina
Por. Ostiensis
T
I
Pons Aemilius
Pons Cestius
Pons Palatinus siue Senatorius
INSVLA
Ostia Tiberina
Por. Trigemina
Por. Trigonia
Pons Fabritius
Porta Neualis
casa Rhemi
Armilustrum
templ. Dianę
cohors uigilum
Dom' sacerdotum
Templum Iouis Capitolini
Ara
ARX
Asylum
Por. Saneualis
Porta Næuia
MERIDIES
MONS AVENTINVS
Ara Dianae'
MONS CAPITOLINVS
Por. Raduscul ana
TEMPLVM Apollinis cum Bibliotheca
Regia Saturni
Porta Camena siue Capena.
Sæptum Herculis
Dom' Augusti
Dom' tiberij
Porta Latina
MONS PALATINVS
Por. Labicana
Porta Gabina
P. Querquetulana siue Cælimontana.
P. Triumphalis siue sacra.
P. Prenestina
O

SVS
Porta Septiniana
Porta Valeria
templ. Apollinis
templ. febris
templ. Carmente
ET VATICANVS
TIBERIS
Pons Miluius
Pons Hadrianus
Pons Vaticanus
Porta Flumentana siue Flaminia
Porta Rhutumena siue Veientana.
Porta Rhomanula
Porta Collatina
Porta Collina
Porta Catullaria
Porta Quirinalis
SEPTEN TRIO
Porta Viminalis
Porta Lauernalis
Porta Piacularis
Porta Salutaris
Porta Exquilina
Porta Minutia
Porta Mutia
Porta Tiburtina
Domus Pastorum
DOMVS Aurea Neronis
Castra Mesenatium
templ. Sarapidis
templ. Isidis
MONS EXQVILINVS
MILIARIVM AVREVM
META Veneris siue sudās
Nympheum publ.
templ. quirini
M. QVIRINALIS
AMPHITHEATRVM
castra peregrina
Castra pratoria
templ. Claudii
Curia hostilia
Armamentum publ.
MONS CELIVS
TVS

CAPITOLINVM VERO MONTEM RHOMVLVS
SIC PARTITVS FVERAT. QVEM POSTEA
HOC PACTO VT AIT LIVIVS
CIRCVMMVNIERAT.

CAPITOLII FORMA ET MVNITIO.

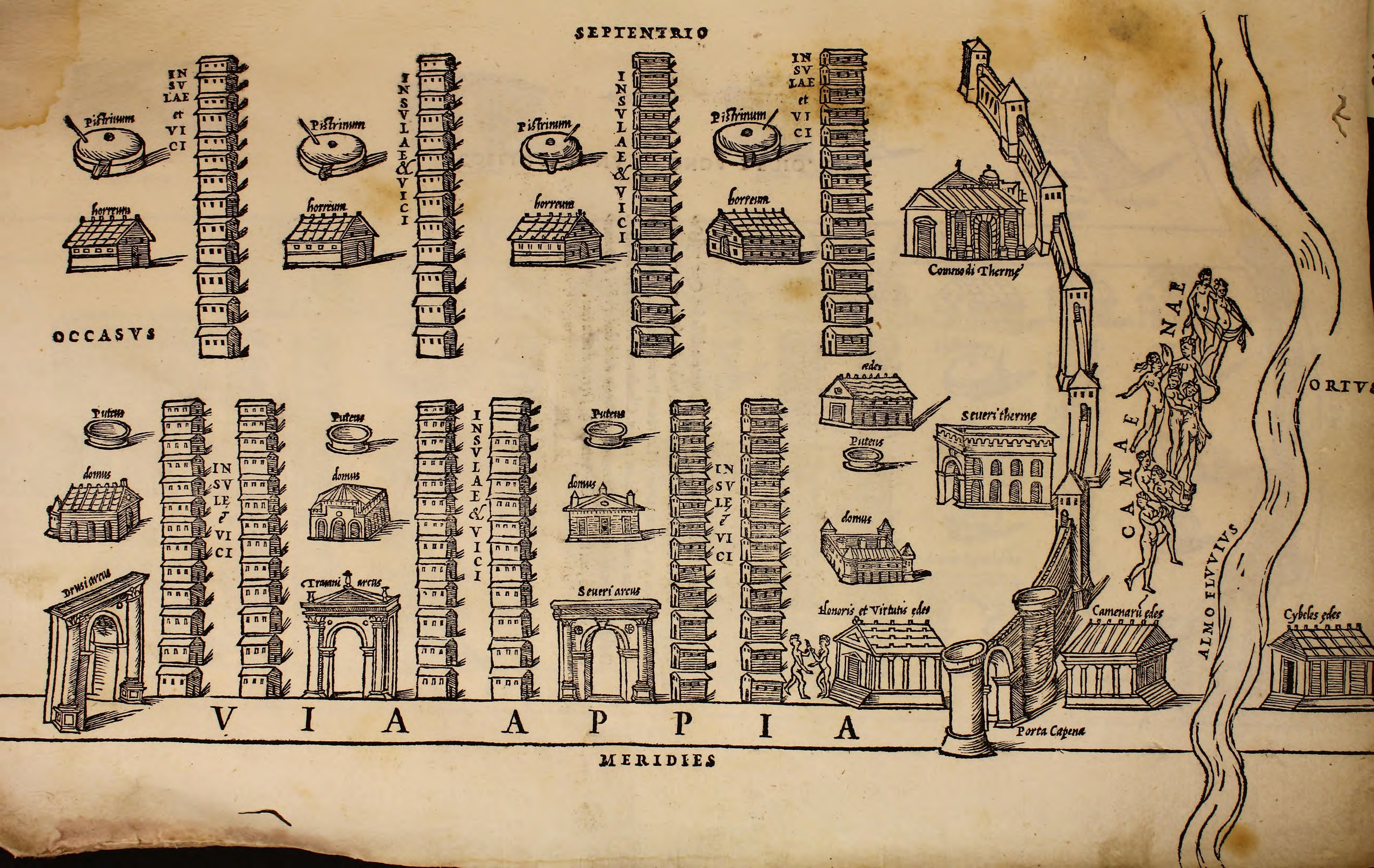
Capitolium habuit hæc potiora

CAMENA SIVE CAPENA PORTA PRIMA REGIO.

PRima quidem Vrbis Romæ regio, Camena Porta dicitur, a Camenarum Templo ſecundū ſe ſed extra ſito, ſiniſtra euntibus Diui Sebaſtiani Aedem uerſus, quæ poſtea Capena Porta dicta fuit. Quoniam illinc Populi Capenates peterentur, qui nunc Carpenati dicuntur. Quæ quidem Prima regio hæc potiſſima habuiſſe legitur, ab Occaſu, et Circi Maximi aditu auſpicando, et usq; ad Almonem, Fluuiolum, et. S. Sebaſtianum petendo hoc eſt eius ædem. Quæ ædes Cybeles fuit, Cuius Simulacrum in Almone lauabatur, uti in plurimis locis legere eſt. Hæc inquam Primaria continuit. Drusi Arcum. Diui Traiani Arcum. Diui Veri, ſiue Seueri Arcum. Honoris et Virtutis ædem, ubi nunc eſt. S. Siſtus. Thermas Seueri, nunc ubi dicitur eſſe. S. Io. ante Portam Latinam. Thermas commodi, prope. S. Io. in Fonte. et extra Portam, Templum Camenarum. Almonem Flu. Telluris ædem, siue Cybeles, Nunc. S. Sebaſtianus dicitur.

NEQVIS ambigat et ignoret, Quid INSVLAE sint et VICI ac DOMVS, Quæ paſſim in his Regionibus ponuntur. INSVLAE sunt paruæ Domunculæ tenuiorum et pauperum. VICI autem ſunt Viarum Directiones. DOMVS uero ſunt Magnæ Potentiorum, Nobilium, Ditiorum, et Optimatum Habitationes.

SEPTENTRIO
OCCASVS
ORTVS
MERIDIES
VIA APPIA
Pistrinum
horreum
INSVLAE et VICI
INSVLAE & VICI
Puteus
domus
INSVLE & VICI
Drusi arcus
Traiani arcus
Seueri arcus
Honoris et Virtutis edes
edes
Seueri therme
Commodi Therme
Porta Capena
Camenaru edes
CAMAENAE
ALMO FLVVIVS
Cybeles edes

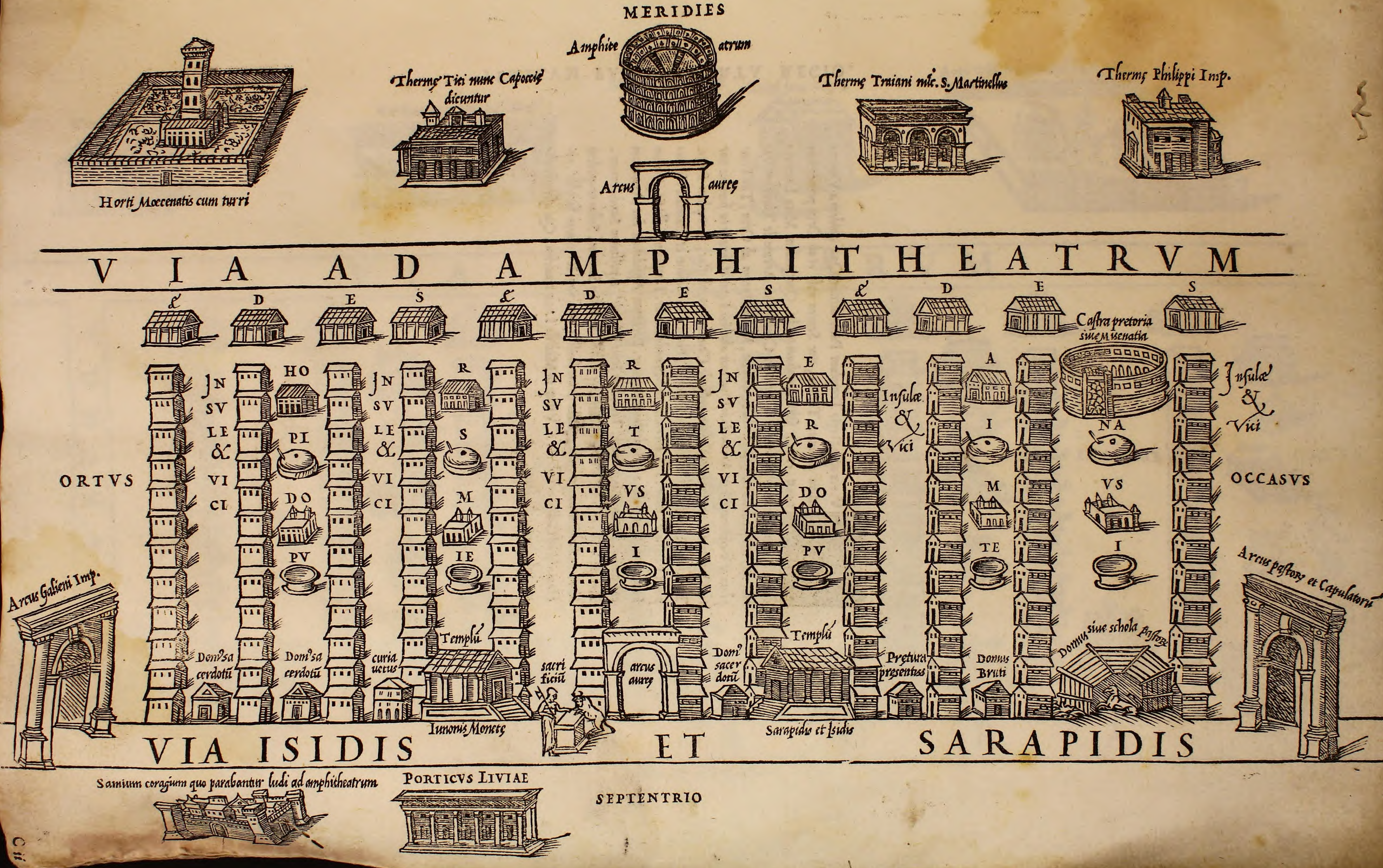
COELIMONTANA SECONDA REGIO.

SEcunda uero Regio Querquetulana, ſiue Cœlimontana dicta fuit. Quæ poſt Palatinam, et ab Occaſu, Hoc eſt. s. Ioannis et Pauli æde auſpicatur. et in Querquetulanam Portam siue Cœlimontanam, et Lateranam Portam Ortum uerſus protenditur Hæcq; illuſtriora continuit. Hoſtiliam regiam. Claudiorum Templum, et Porticum. Caſtra Peregrina, ubi nunc. s. Quatuor Coronatorum ædes dicitur eſſe. Armamentarium publicum, ubi nunc. s. Gregorii ædes eſt, et ruinæ ultra eam.

ORTVS
Philippi Domus
Mica Aurea
Ludus matutinus
Vettiana siue' Viteliana domus
VIA QVERQVETVLANA
AE DES
Horreum
Ædes
EPTEN TRIO
Armamentariú Publicum
Pistri= num
Pistrinum
Domus
Puteus
INSVLÆ ET VICI
Insulæ et vici
Hostilia Regia
Claudioru Téplu
Castra Peregrina
Arcus Aqueductus
MERI DIES
Porta Querquetulana siue Coelimontana
VIA COELIMONTANA
OCCASVS

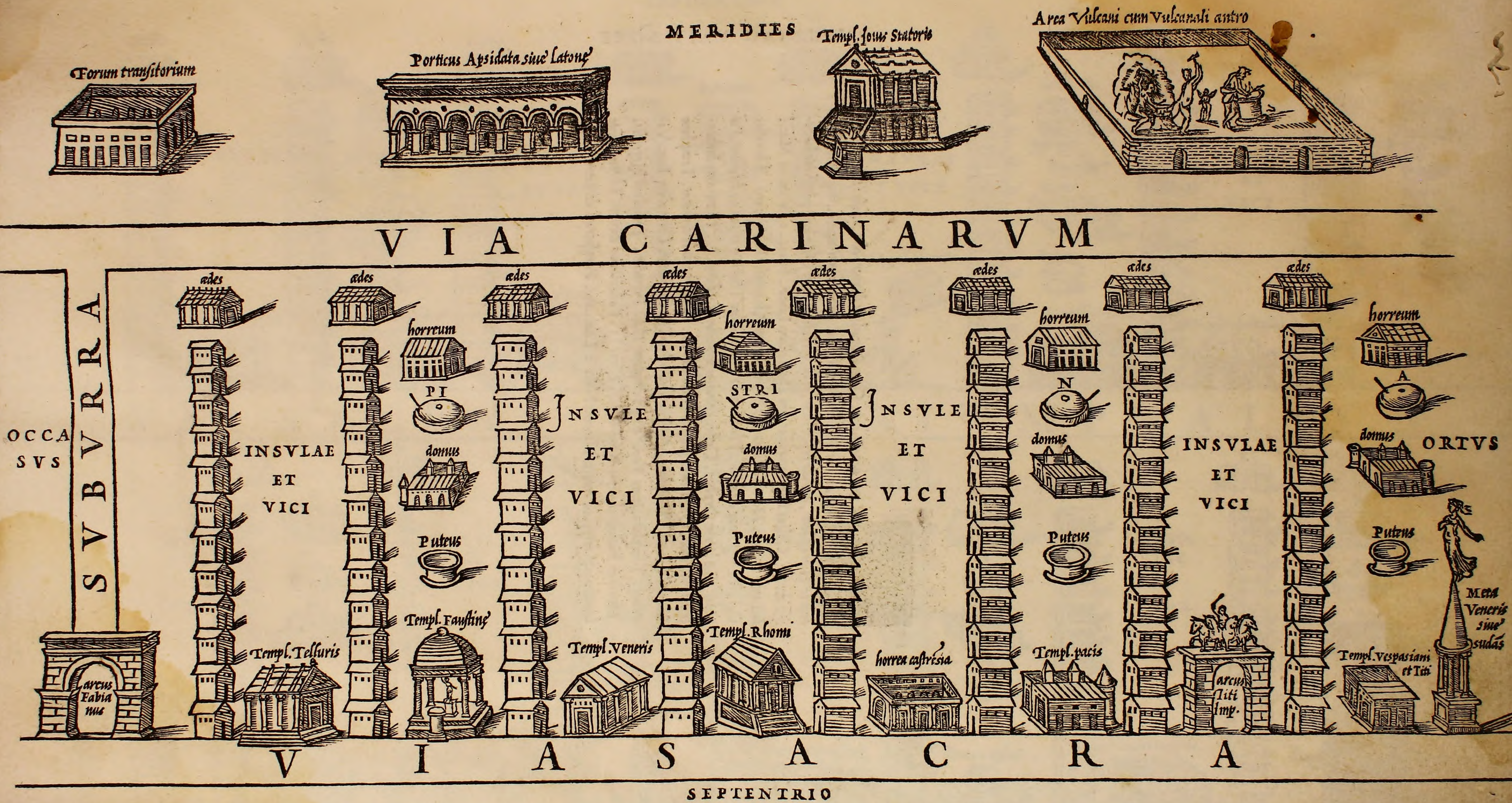
MONETAE SARAPIDISQ. ET ISIDIS TEMPLVM.
HOC EST MONS .S. PETRI IN VINCVLIS
TERTIA REGIO.

TErtia quidem Regio Moneta Sarapis, et Isis dicitur. ab horum templo Quamuis Moneta alibi in Capitolio fuisse dicatur. Quondam Exquilina haec Regio dicta fuit, et Mons Exquilinus. Nunc antem. s. Petri in Vinculis Mons dicitur. Quae quidem Tertia Regio ab Arcu Pastorum, et domo Capulatorum ab Ocasu incipit, et usque ad Galeni Arcum, et. s. Vitum Ortum uersus protenditur. Haecque potissima habuisse legitur, Pastorum Arcum, et Capulatorum Domum, siue Scholam, Puteum, siue Lacum eorundem, Castra praetoria, et Misenatia. Templum Sarapidis, et Isidis, ubi nunc. s. Petrus in Vinculis, Domum Bruti, Praeturam praesentissimam Arcum duplicem Aureae domus. Vnum Septentrionem uersus, et suburram. Alterum ad Meridiem et amphitheatrum, Monetae Templum. Curiam ueterum Sacerdotum. Mecaenatis hortos cum Turri, Thermas Titi, Nunc Capociae dicuntur. Porticum Liuiae, thermas Philippi. thermas Traiani, Nunc. s. Martinellus in Montibus. Choragium, Vbi parabantur Ludi amphitheatrales.

MERIDIES
Amphite atrum
Horti Mœcenatis cum turri
Therme Titi nunc Capoccie dicuntur
Therme Traiani nūc. S. Martinellus
Therme Philippi Imp.
Arcus aureç
VIA AD AMPHITHEATRVM
& D E S & D E S & D E S
Castra pretoria siue Misenatia
HO PI DO PV
R S M IE
R T VS I
E R DO PV
A I M TE
NA VS I
Jn SV LE & VI CI
Insulæ & Vici
ORTVS
OCCASVS
Arcus Galieni Imp.
Arcus pistorũ et Capulatorũ
Domus sacerdotũ
Dom' sacerdotũ
curia uetus
Templũ
Iunonis Moneta
sacrificiũ
arcus aureç
Dom' sacer dotũ
Templũ
Sarapidis et Isidis
Pretura presentes
Domus Bruti
Domus siue schola pistorũ
VIA ISIDIS ET SARAPIDIS
Sanium coragium quo parabantur ludi ad amphitheatrum
PORTICVS LIVIAE
SEPTENTRIO

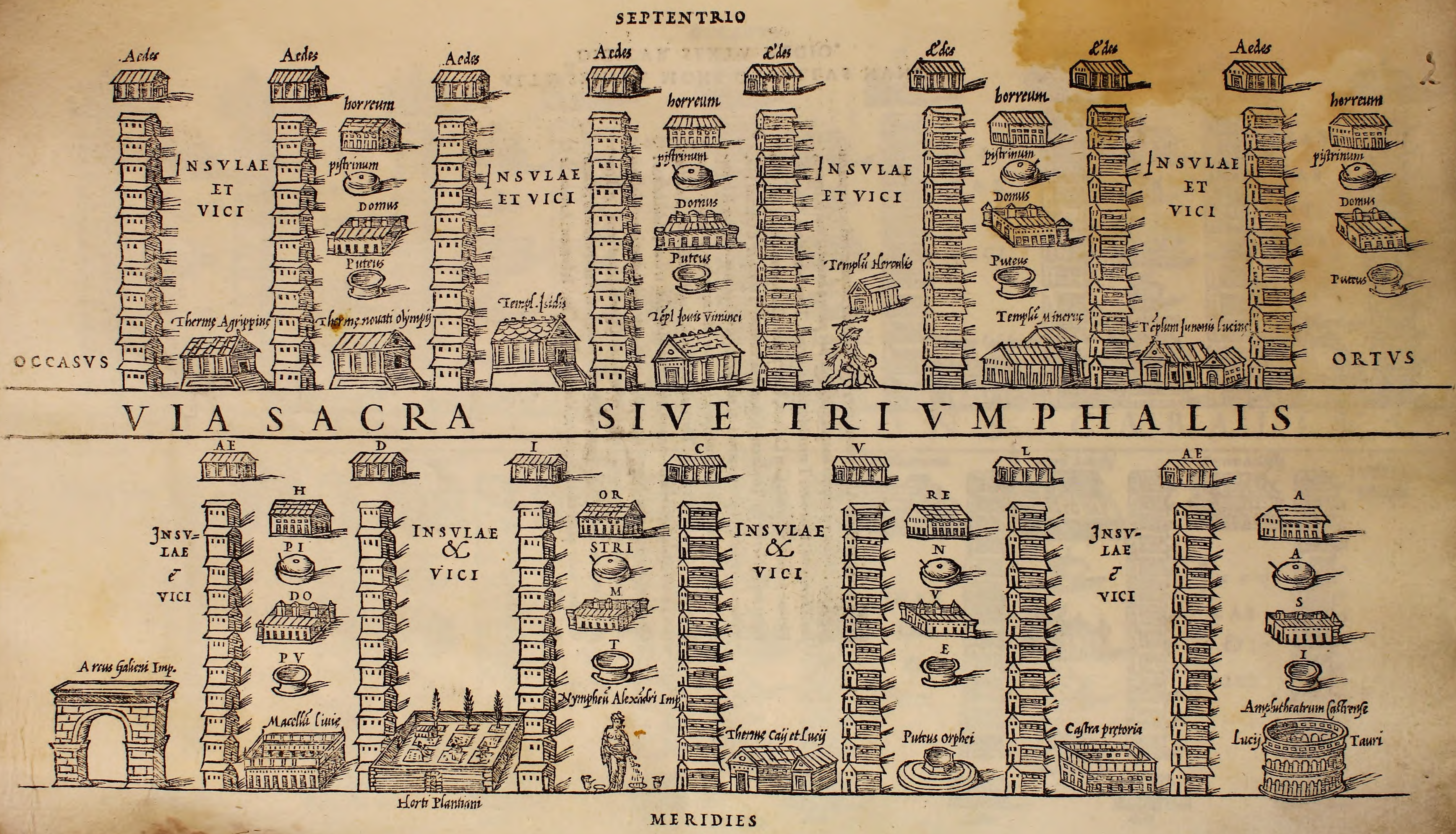
TEMPLVM PACIS QVARTA REGIO.

QVarta uero Regio Templum Pacis dicitur. Quæ quidem a Veneris Meta prout ait Tacitus, siue Seneca uult et ab Ortu principium sumit, et usq; sub Capitolium tendit. Quæquidem Meta Latericia semidiruta nunc quoq; cernitur ante Traiani seu Constantini Arcum de Thracum Victoria. Hæcq; celebratiora Regio hæc continuit, Metam ipsam ab Ortu, Titi Templum et Vespasiani, Titi Arcum cum Quattuor aheneis Equis et auratis in superna parte. Qui Equi Venetiis nunc uisuntur uecti de Constantinopoli illuc. Templum Pacis. Templum Rhomi, Rhomuliue siue Rhomæ, Nunc. s. Cosmæ et Damiani. Templum Faustinæ, nunc. s. Laurentius in Miranda dicitur. Templum Telluris. Arcum Fabianum. Qui post. s. Hadrianum cernitur. Porticum Apsidatam siue Arcuatam et Latonæ. Forum transitorium. Templum Iouis Feretrii, Apollinem Sandalarium. Arcam Vulcani, cum Vulcanali antro. et a Meridie Viam Sacram. Suburra quidem ab Arcu Fabiano incipit, medioq; fere spacio sinistra Magnam Regionem faciebat, rectaq; usq; ad Galeni arcum et. s. Vitum in Macello Liuiæ tendebat, Qui ascensus cliuus Suburranus dicebatur.

MERIDIES
Forum transitorium
Porticus Apsidata siue Latonę
Templ. Iouis Statoris
Area Vulcani cum Vulcanali antro
VIA CARINARVM
OCCASVS
SVBVRRA
ædes
horreum
PISTRINA
domus
Puteus
INSVLAE ET VICI
Insulę et vici
ORTVS
Meta Veneris siue sudās
arcus Fabianus
Templ. Telluris
Templ. Faustinę
Templ. Veneris
Templ. Rhomi
horrea castresia
Templ. pacis
arcus Titi Imp.
Templ. vespasiani et Titi
VIA SACRA
SEPTENTRIO

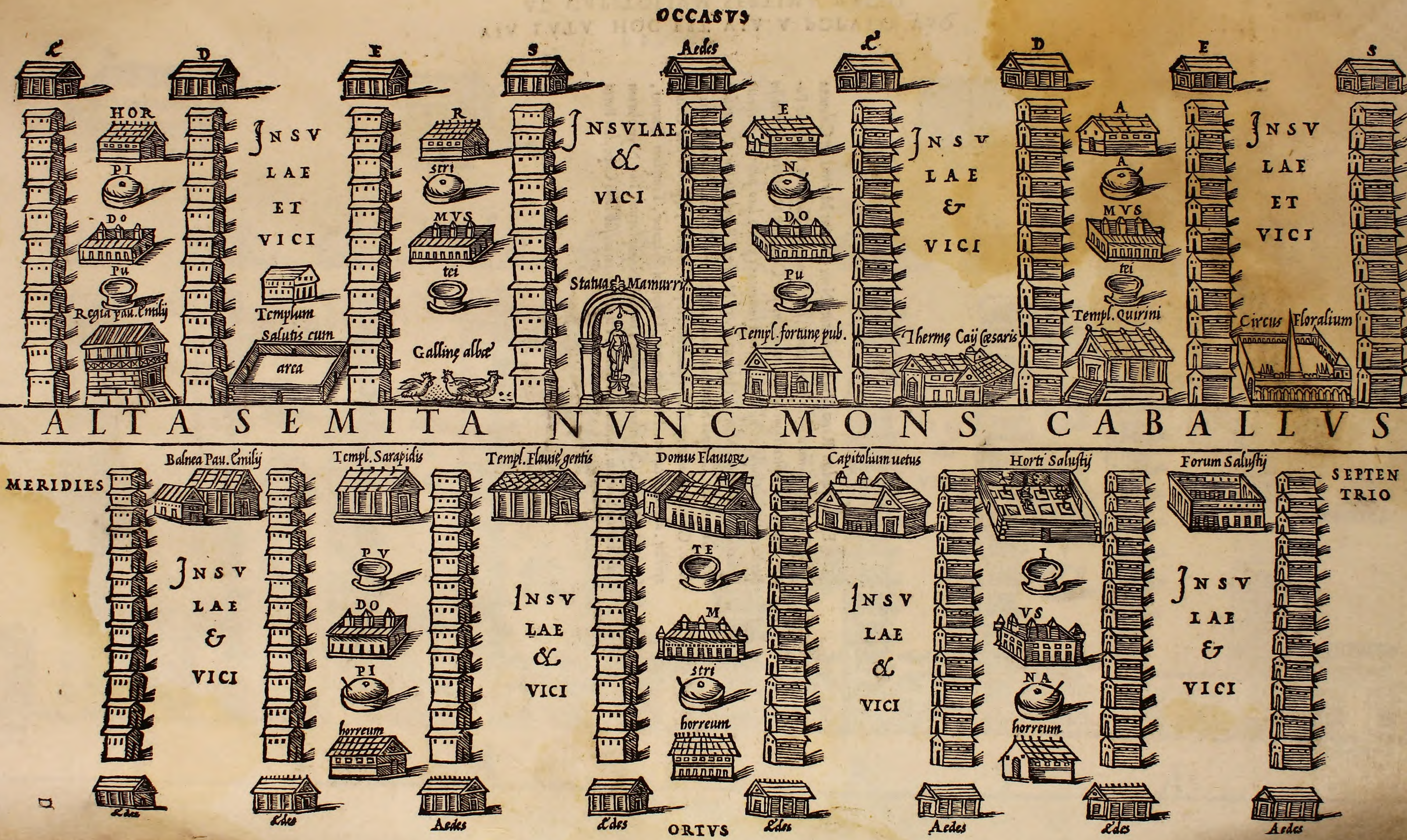
EXQVILINA QVINTA.

QV inta uero Regio. Quæ Exquilina dicitur. ab Occaſu et Arcu Galeni. s. ue Vito exordium ſumit. et in ortum tendit. usq; ad. s. Crucem in Hieruſalem, et inde reflectitur, et in Meridiem finit. Quæ hæc potiſſima habuiſſe dicitur, Galeni Imperatoris arcum. Macellum Liuiæ. Nunc. s. Vitus in Macello Liuiæ dicitur. Hortos Plancianos Nymphæum Alexandri Imperatoris, Thermas Cai, et Lucii. siue domum, Templum ue, Quæ nunc Thermæ engalluci dicuntur. Puteum, ſiue lacum Orphæi. Caſtra cohortis ſecundæ Vigilum. L. Tauri amphitheatrum caſtrenſe. Quod nunc quoq; latericium in. s. Crucis hortulo cernitur. Templum Iunonis Lucinæ. Templum Mineruæ chalcidicæ. ſiue Medicæ. Themplum Iouis Viminei. Templum Iouis Fagutalis. Templum Iſidis Patriciæ. Templum Herculis. Thermas Nouati olympii Imperatoris. Nunc. s. Pudentiana dicitur. Thermas ſiue lauacrum Agrippinæ matris Neronis Nunc S Laurentius Paniſperna dicicitur

SEPTENTRIO
Aedes
Aedes
Aedes
Aedes
Aedes
Aedes
Aedes
Aedes
INSVLAE ET VICI
horreum
pistrinum
Domus
Puteus
Therme Agrippine
Therme nouati olympij
INSVLAE ET VICI
Templ. Isidis
horreum
pistrinum
Domus
Puteus
Tepl. Iouis Viminei
INSVLAE ET VICI
Templu Herculis
horreum
pistrinum
Domus
Puteus
Templu Minerue
INSVLAE ET VICI
Teplum Iunonis Lucine
horreum
pistrinum
Domus
Puteus
OCCASVS
ORTVS
VIA SACRA SIVE TRIVMPHALIS
AE
D
I
C
V
L
AE
INSV-LAE & VICI
H
PI
DO
PV
Arcus Galieni Imp.
Macellu Liuie
INSVLAE & VICI
Horti Plantiani
OR
STRI
M
T
Nympheu Alexadri Imp.
INSVLAE & VICI
Therme Caij et Lucij
RE
N
V
E
Puteus Orphei
INSV-LAE & VICI
Castra pretoria
A
A
S
I
Amphitheatrum Castrense
Lucij
Tauri
MERIDIES

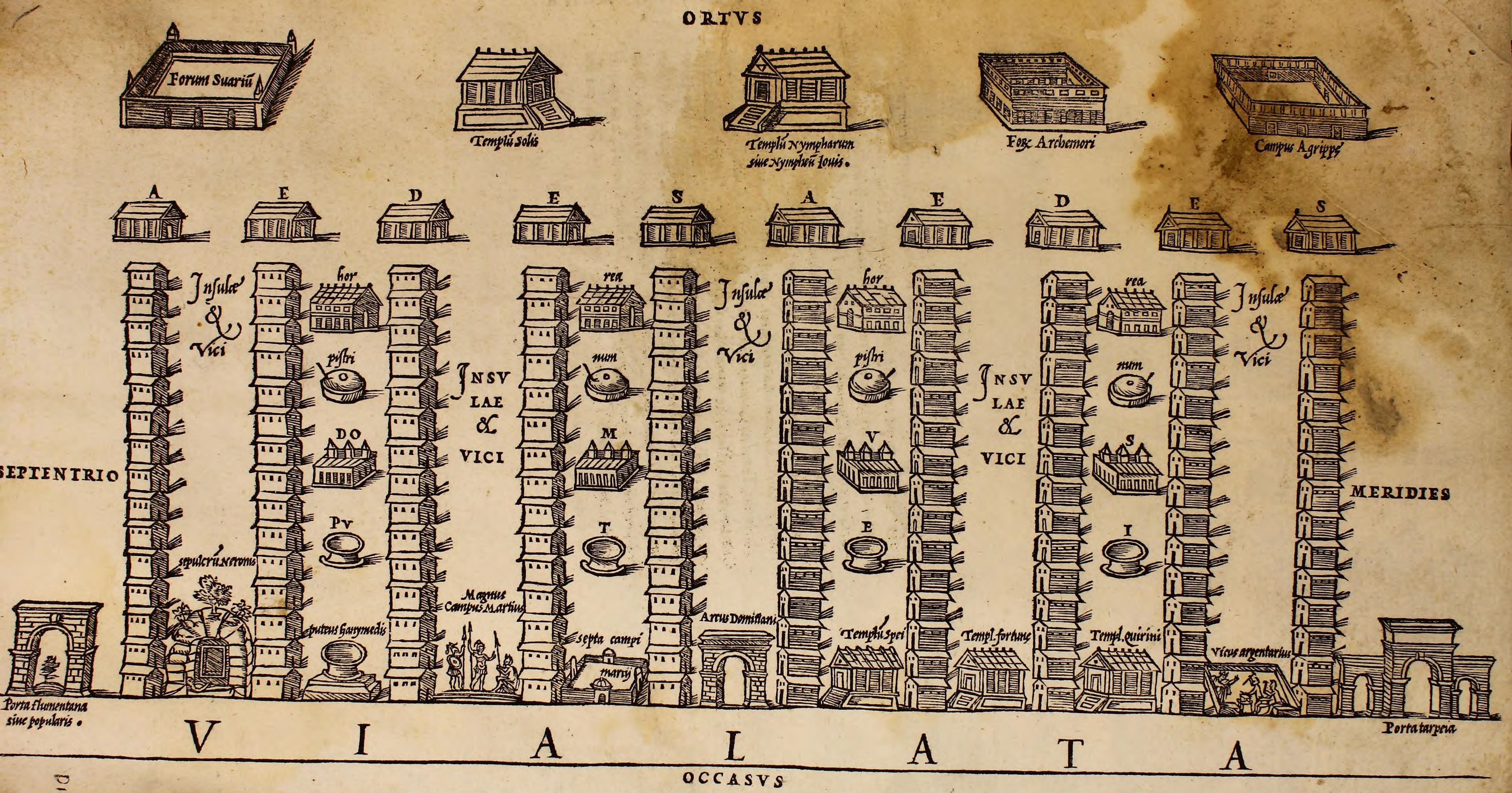
ALTA SEMITA MONS CABALLVS NVNC DICITVR SEXTA REGIO.

SExta uero Regio Alta ſemita dicitur. Quæ a meridie incipit et in Septentrionem ſinit. Monsq; Caballus nunc dicitur. Quæ hæc potiora habuit. Pauli Rregiam, ſiue Tiberianam, Quæ nunc Turris Militiarum dicitur. Templum Salutis. Templum Fortunæ publicæ. Thermas Caii Cæſaris, Quæ poſtea Conſtantini dictæ ſunt. Quo Equos miſſos Neroni per Tiridatem Regem Harmeniæ. Tigrisq; et Euphratis Flu. ſimulacra tranſtulit. Niphatis autem Flu. saxoſi et uoluentis ſaxa in Forum Rhomanum, Vnde Marforum dicitur, siue quod ſecundum Martis ædem foret. De quibus Equis Mons Caballus dictus eſt. Thermas Aurelianas, siue Dioclitianas. Saluſtianum Forum. Saluſtianos hortos et altera uia, Si ad Meridiem redeas, Pauli balnea. Quæ nunc Monte mangia Napoli dicuntur. Calidii, siue Candidi aream. Gallinas albas Liuiæ. Mamuri ſtatuam. Templum Sarapidis. Domum Flauiæ gentis, et Templum. Templum Quirini, Quod nunc. s. Suſana dicitur. Circum Floralium, Cuius Obeliſcus hodie quoq; humi ſtratus in Vincto nobilis Ciuis Rhomani Antonii de Bubalo cernitur.

OCCASVS
Aedes
HOR
PI
DO
Pu
Regia Pau. Emilij
INSV
LAE
ET
VICI
Templum
Salutis cum
area
R
stri
MVS
tei
Galline albe
INSVLAE
&
VICI
Statua Mamurri
E
N
DO
Pu
Templ. fortune pub.
INSV
LAE
&
VICI
Therme Caij Caesaris
A
A
MVS
tei
Templ. Quirini
INSV
LAE
ET
VICI
Circus Floralium
ALTA SEMITA NVNC MONS CABALLVS
MERIDIES
Balnea Pau. Emilij
INSV
LAE
&
VICI
Templ. Sarapidis
PV
DO
PI
horreum
Templ. Flauie gentis
INSV
LAE
&
VICI
Domus Flauiorum
TE
M
stri
horreum
Capitolium uetus
INSV
LAE
&
VICI
Horti Salustij
I
VS
NA
horreum
Forum Salustij
INSV
LAE
&
VICI
SEPTENTRIO
Aedes
ORTVS
D

VIA LATA HOC EST VIA A POPVLO VSQ AD CAPITOLIVM SEPTIMA REGIO

Septima quidem Regio Via Lata dicitur. Nunc Campus Martius, et Columna Principium ſumit a porta Flumentana, ſiue Flaminia, Quæ nunc Vulgo de Populo dicitur. Et a Septentrione Meridiem uerſus ſub Capitolini Montis radices finit. In qua hæc potiſſima fuiſſe recenſentur. Porta Flumentana primo loco ponitur. Neronis ſepulcrum, et buſtum. Mons et Horti nunc. s. Mariæ de Populo dicitur. Puteus ſiue lacus Ganymedis. Campus Martius magnus. Sæpta campi Martii. Domitiani Arcus nouus. Cum Elephantorum duabus quadrigis. in ſuperna parte, Quarum una Ortum ſpectat. altera Occaſum. Templum spei, Templum Fortunæ, Templum Quirini, Campus Agrippæ, Campilianus Vuulgo. Templum Nympharum. siue Nymphæum Iouis. Forum Suarium. Forum Archemori. Vicus argentarius ſub Iouis Capitolini Porta

ORTVS
Forum Suariũ
Templũ solis
Templũ Nympharum siue Nympheũ Iouis.
Fos Archemori
Campus Agrippę
A E D E S A E D E S
Insulę & Vici
hor
pistri
DO
Pv
INSV LAE & VICI
rea
num
M
T
Insulę & Vici
hor
pistri
V
E
INSV LAE & VICI
rea
num
S
I
Insulę & Vici
SEPTENTRIO
MERIDIES
sepulcrũ Neronis
puteus Ganymedis
Magnus Campus Martius
septa campi
martij
Arcus Domitiani
Templũ Spei
Templ. fortunę
Templ. Quirini
Vicus argentarius
Porta flumentana siue popularis.
Porta tarpeia
VIA LATA
OCCASVS

RHOMANVM FORVM ET MAGNVM OCTAVA REGIO.

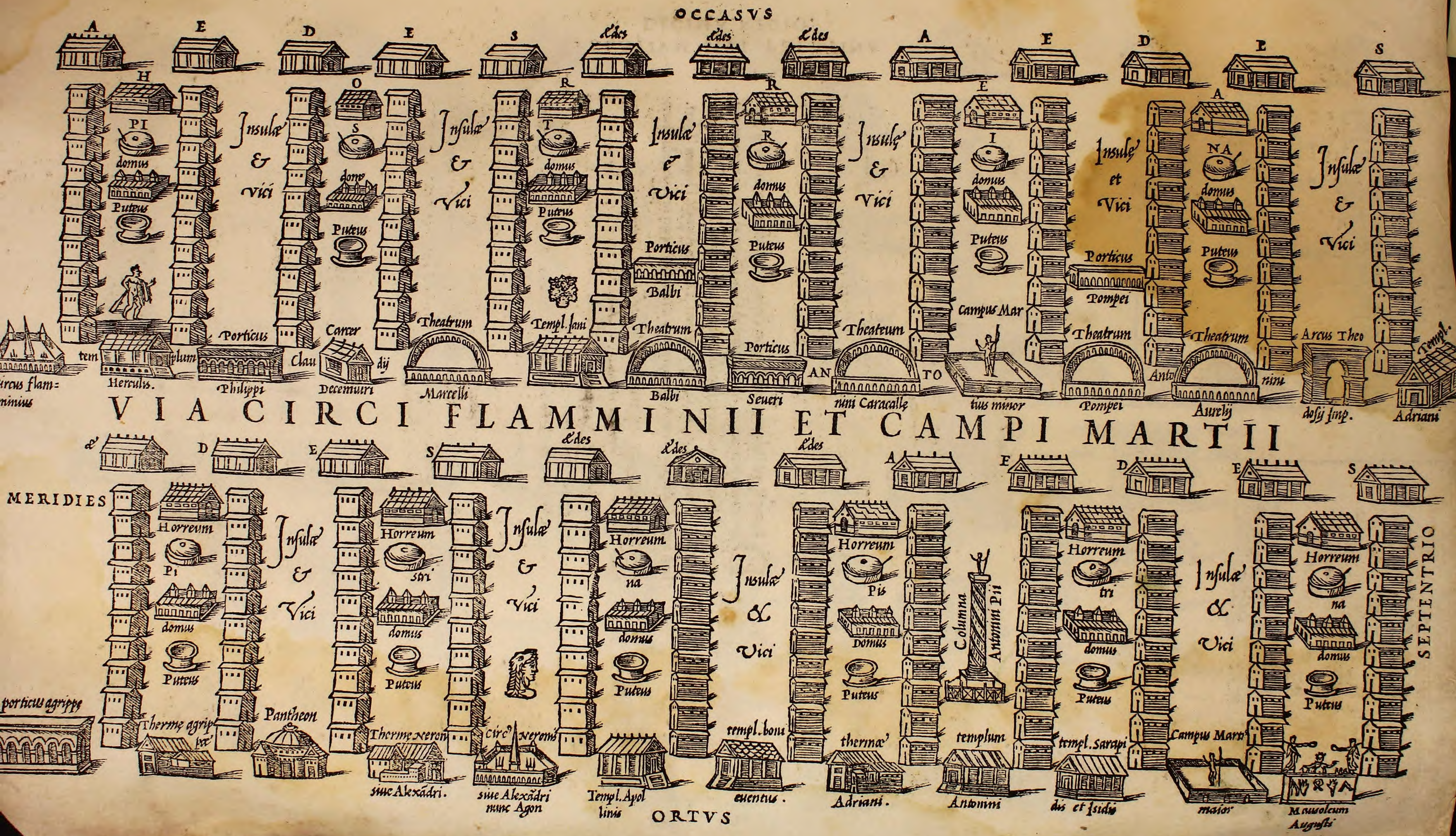
OCtaua autem Regio Forum Rhomanum, et magnum dicitur. a Meridie incipit, et in Septentrionem protenditur. Hæcque paucula ex plurimis, quæ in eo fuerant, referuntur. Arcus Augusti quadrifioris. Templum Castoris, nunc s. Georgius dicitur Templum Deum Penatium. Templum Vestæ. Numæ Regia Comitium. Templum Iani. Domitiani Equus abeneus inauratus. Qui Rheni Flu. simulacrum calcabat. Quem esse uolunt eum. Qui est ad Lateranum. Cui subductus sit Rhenus. et Aurel. Antonini caput impositum. Mineruæ atrium. Forum Boarium. Elephas herbarius. Templum Cæsaris in Foro, cuius e Regione Columna erat cum Cæsaris statua thoracata, et sub ea simulacrum equi Cæsaris, Forum Cæsaris cum basilica Iulia. Quæ nunc. s. Basilius dicitur, Forum Augusti, Miliarium aureum, Forum Domitiani, Quod transitorium, et Nerue dictum est. Forum Traiani, in cuius medio Columna cochlea, et triumphalis erat, in cuius uertice statua thoracata fuerat cum hasta. Quam Martis aliqui fuisse uolunt, aliqui Traiani ipsius. Templum Traiani. statua equestris abenea eiusdem. Arcus Fabianus, unde Suburra incipit. Capitolium, et plurima alia celebrata, Quæ longum esset, siquis omnia dissertaret.

OCCASVS
Ædes
horreum
Horreum
PI DO PV
stri M T
N V E
A S I
INSV LAE & VICI
INSVLAE & VICI
Forum Boarium
Arcus Septimij uersus foru Boarium
Elephas herbarius
templ. Cæs. i foro Ro.
Foru Cæs. cu basilica Iulia
Miliarium Aureum.
Arcus Fabianus
Foru Augusti
Forum Traiani
Templ. Traiani cum Colina
VIA FORI ROMANI
MERIDIES
AE DES
SEPTENTRIO
Pistrinum
Puteus
DO M VS
Arcus Augusti quadrifores
Templum Castoris
Templ. Dei Penati
Templu Vestæ
Regia Numæ
Templu Iani
Atrium Mineruæ
Equus Domitiani.
ORTVS

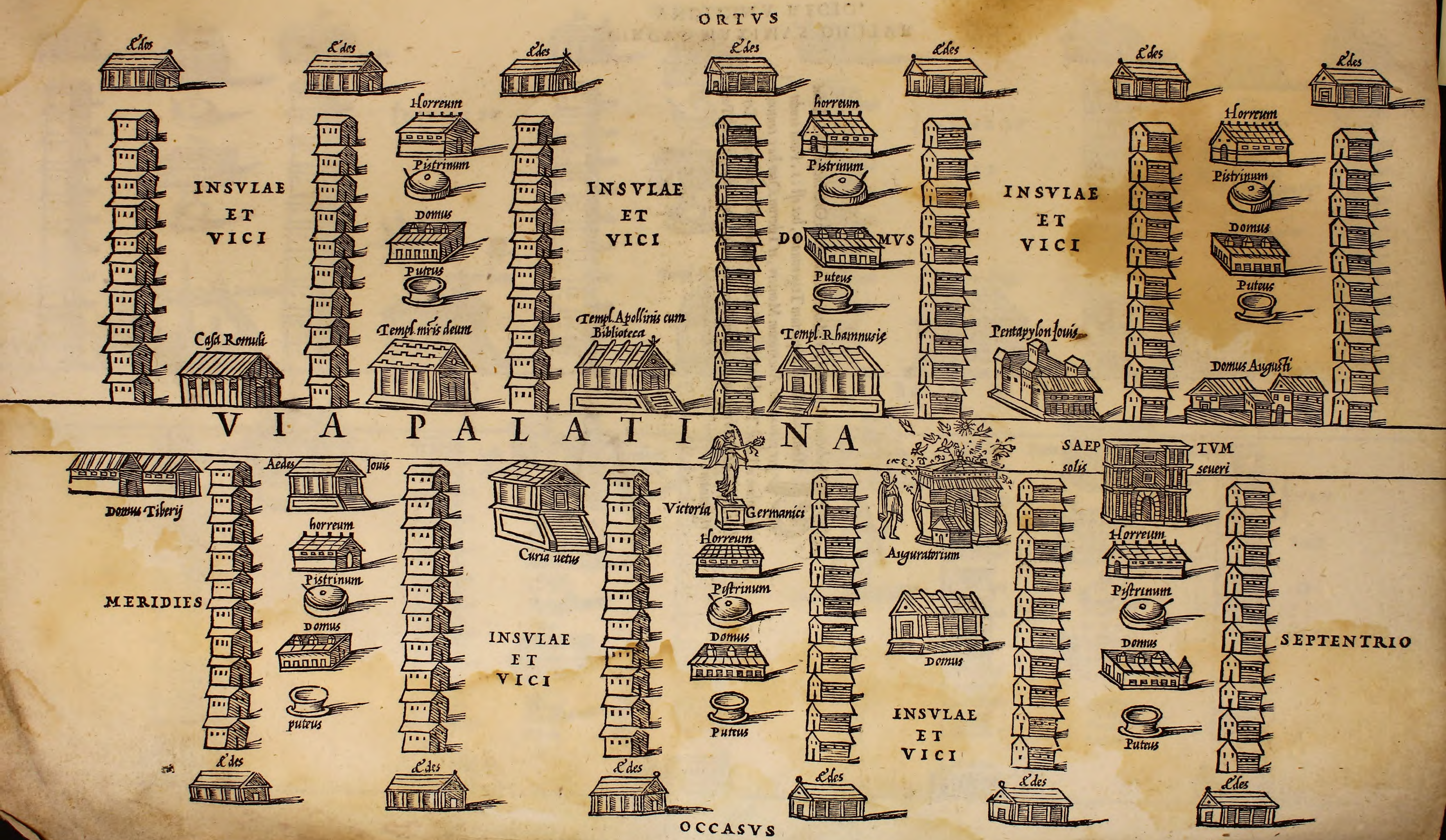
NOna Regio Circus Flaminius dicitur. Quæ et Campum Martium qui dicitur Magnus complectitur. ad minoris differentiam. Qui nunc . s. Martinellus dicitur in Campo Martis. Quæ a Meridie sumit exordium et in Septentrionem finit. Circus Flaminius primo loco ponitur. Qui nunc non est. Templum Herculis. Porticus Philippi. nunc . s . Maria in porticu dicitur . Carcer Claud. Decem Viri. nunc . s . Nicolaus in carcere Claudiano. Theatrum Marcelli, nunc Domus Sabella. Templum Iani. Theatrum Balbi et Porticus, siue Crypta. nūc Ponthecæ obscuræ. Porticus Seueri. nunc Ceura, Quæ cernitur apud Iud. Plat, Diruta Theatrum Antonini Caracallæ, nunc Harenula. Campus Martis minor, nunc . s . Martinellus, uti dictum fuit supra. Theatrum Pomp. et porticus, cuius ruinæ cernuntur e Campo Floræ. Theatrum Aurel. Antonini, nunc nihil extat nisi ruinæ, Vbi repertæ sunt illæ tredecim Personæ Marmoreæ Theatrales, Quas Clemens Pon. Sept. emptitauit. Domus Ceioniorum siue Cromatiorum nunc mōs Iordanus ab Iordano quodā Nursino prout nonnulli scripserunt, Theodos Valent, et Gratiani Imp. Arcus nunc non extat, sed ubi nunc signantur, et cuduntur Numuli, illic fuerat, Pons Hadrianus Hinc recurrimus ad porticum Agrippæ nunc Pelliciaria, Thermæ Agrippæ, Quæ ab hoc porcu Pantheon usq protenduntur, Pantheon nunc s Maria rotunda, Thermæ Neronis Quæ postea Alexandri dictæ sunt, Circus Neronis siue Alexandri nunc Agon dicitur templum Apollinis nunc s Apollinaris Thermæ Hadriani, nunc s, Aloisius templum Sarapidis et Isidis nunc Piaccia de Sarra, templum Antonini cum Columna Cochlea, et triumphali et statua in superna parte Vti in Columna traiani, nunc ea Regio Columna dicitur ab ea, Scipionum fons, Qui defluit in tiberim ante s Rocchum Campus Martis maior Mausoleum Augusti, nunc Augusta, hic finit hæc Regio Quæ maxima est cum duas uti diximus complectatur,

CIRCVS FLAMINIVS NONA REGIO.

OCCASVS
VIA CIRCI FLAMMINII ET CAMPI MARTII
MERIDIES
SEPTENTRIO
ORTVS
Insulæ & vici
Porticus Philippi
Carcer Claudij
Decemuiri
Theatrum Marcelli
Templ. Jani
Porticus Balbi
Theatrum Balbi
Porticus Seueri
Theatrum Antonini Caracallæ
Campus Martius minor
Porticus Pompei
Theatrum Pompei
Theatrum Aurelij Antonini
Arcus Theodosij Imp.
Templ. Adriani
Circus flamminius
Templum Herculis
porticus agrippæ
Thermæ agrippæ
Pantheon
Thermæ Neronis siue Alexādri
Circ. Neronis siue Alexādri nunc Agon
Templ. Apollinis
templ. boni euentus
thermæ Adriani
Columna Antonini Pii
templum Antonini
templ. Sarapidis et Isidis
Campus Martius maior
Mausoleum Augusti
Horreum
domus
Puteus

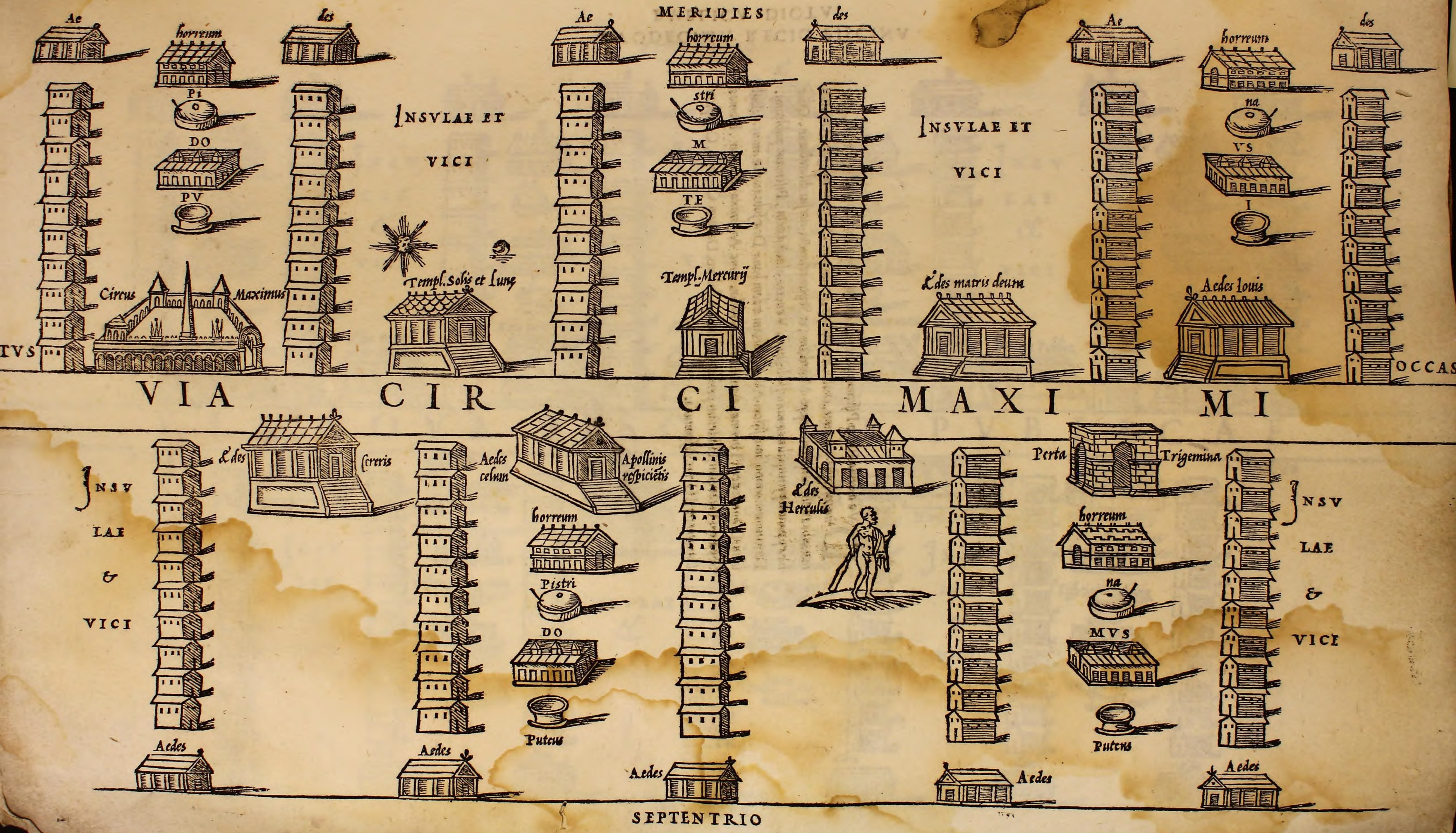
DEcima Regio Palatium. siue Palatina dicitur. a Meridie auspicatur. et in Septentrionem protenditur, et utrinq; tam ab Ortu Quam ab Occasu hæc continuit primaria. Casam Rhomi. siue Rhomuli. Matris Deum ædem. Apollinis ædem cum bibliotheca. Rhamnusiæ ædem. Pentapylon Iouis. Domum Augusti. Domum Tiberi. Iouis ædem. Curiam ueterem. Auguratorium. Victoriã Germanici sæptum Solis Seueri

PALATIVM SIVE PALATINA
DECIMA REGIO.

ORTVS
Ædes
INSVLAE ET VICI
Casa Romuli
Horreum
Pistrinum
Domus
Puteus
Templ. mr̃is deum
Templ. Apollinis cum Bibliotheca
horreum
DO MVS
Templ. Rhamnusie
Pentapylon Iouis
Domus Augusti
VIA PALATINA
Domus Tiberij
Aedes Iouis
Curia uetus
Victoria Germanici
Auguratorium
SAEPTVM solis seueri
MERIDIES
puteus
SEPTENTRIO
OCCASVS

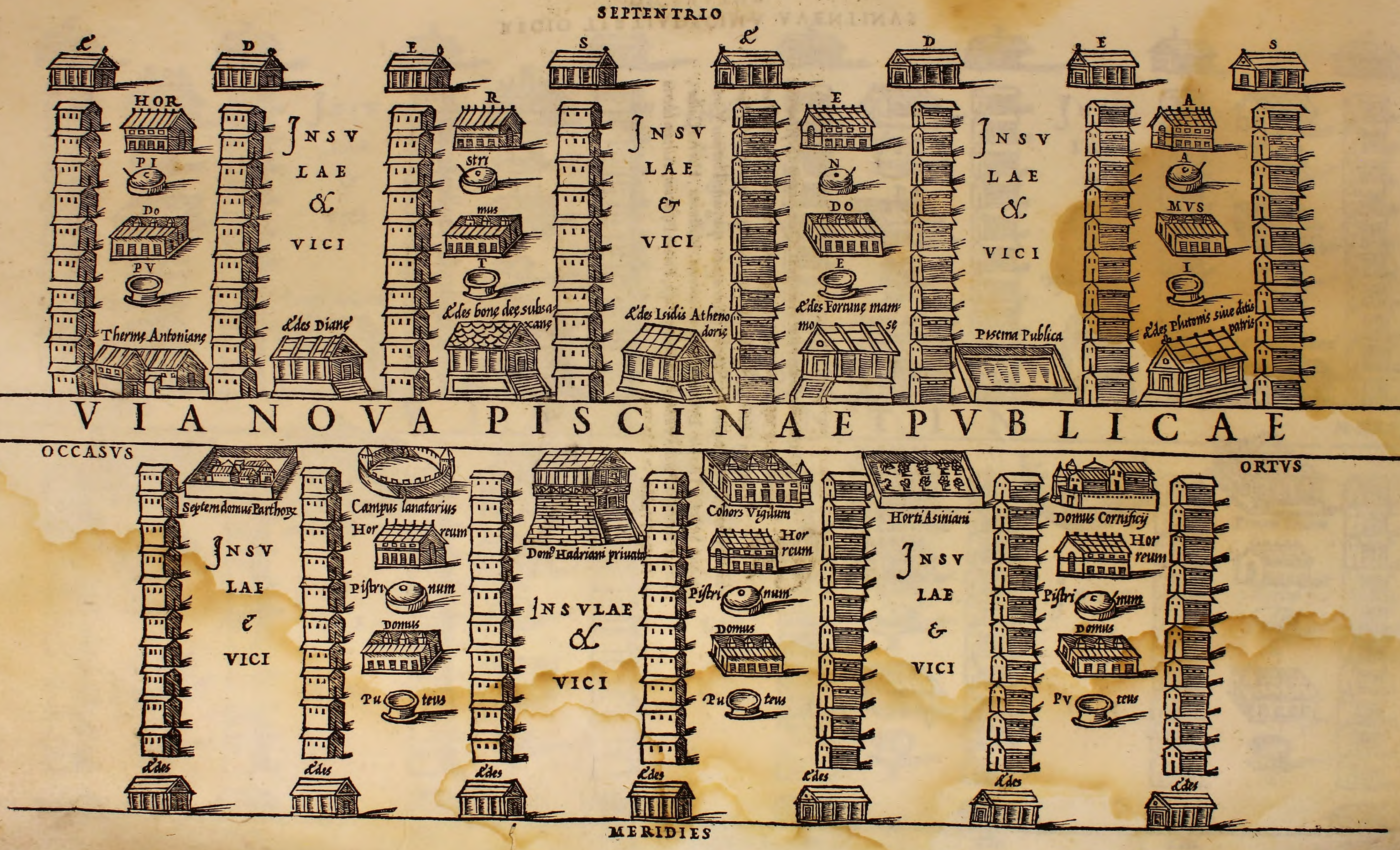
CIRCVS MAXIMVS DICITVR
VNDECIMA REGIO.

VNdecima Regio Circus Maximus dicitur. ab Ortu incipit ſub Palatini Montis radicibus et ad portam Trigeminam, hoc eſt. s. Pauli tendit, per plana inter Auentinum Montem, et Tiberim. Quæ hæc continuit Solis Templum et Lunæ. Templum Mercurii. Matris Deum ædem. Iouis ædem. Cereris ædem. Apollinis Cœlũ reſpicientis ædem. Herculis ædem. Ditis patris ædem. Portam Trigeminam.

MERIDIES
Ae
horreum
des
Ae
horreum
des
Ae
horreum
des
Pi
DO
PV
INSVLAE ET
VICI
stri
M
TE
INSVLAE ET
VICI
na
VS
I
Circus
Maximus
Templ. Solis et Lunę
Templ. Mercurij
Ædes matris deum
Aedes Iouis
TVS
OCCAS
VIA CIR CI MAXI MI
Ædes
Cereris
Aedes
celum
Apollinis
respicientis
Ædes
Herculis
Porta
Trigemina
INSV
LAE
&
VICI
horreum
Pistri
DO
Puteus
horreum
na
MVS
Puteus
INSV
LAE
&
VICI
Aedes
Aedes
Aedes
Aedes
Aedes
SEPTENTRIO

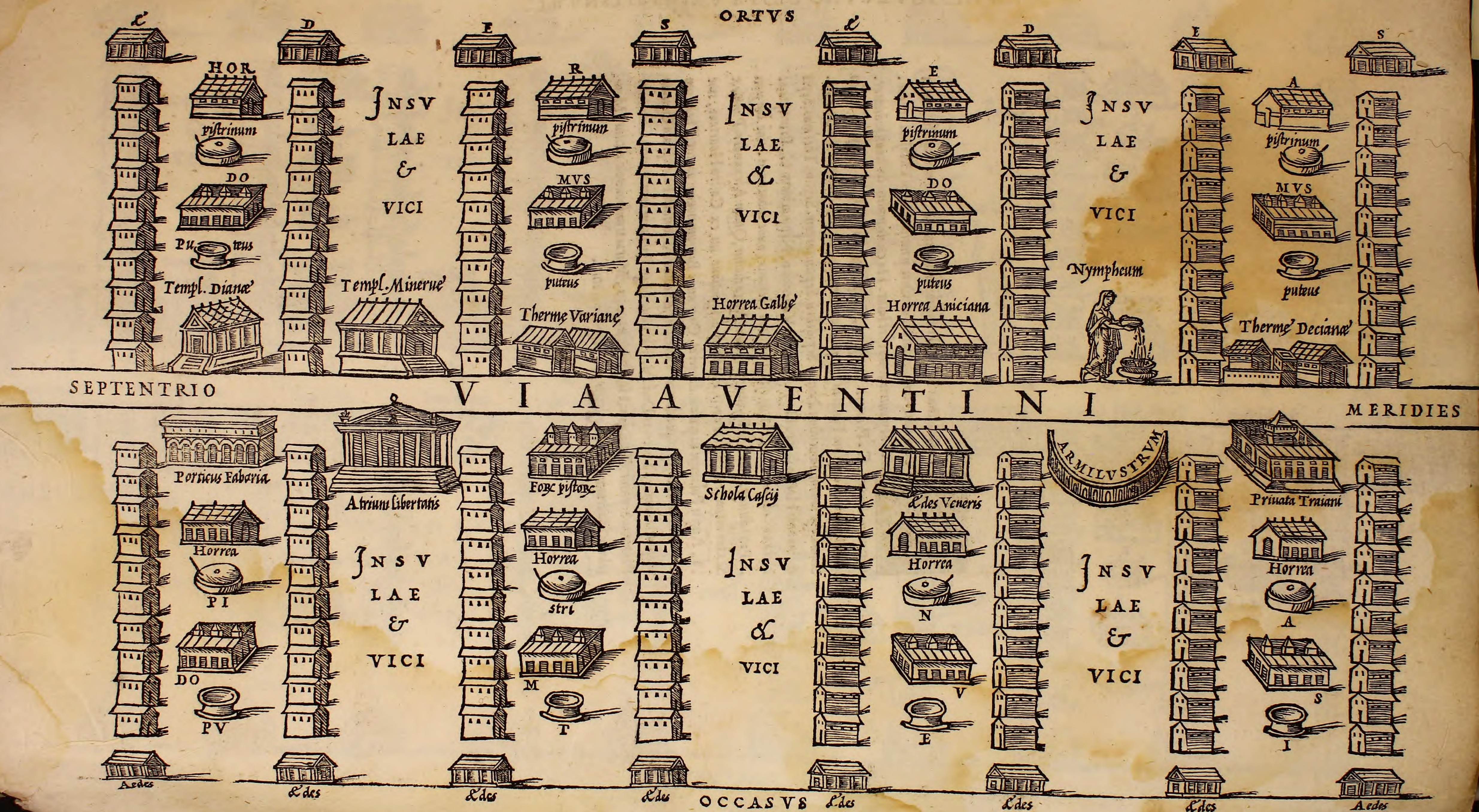
DVODECIMA REGIO PISCINA PVBLICA DICTA.

DVo decima Regio Piſcina publica uocabatur. Quæ quidem ſiniſtra Porta Capena ingreſſis occurrit, et ab Ortu incipit, tenditq; in Occaſum uſq; ſub Auentini montis radices aliquantumq; et Meridiem, et Septentrionem verſus dilatabatur. Quæ hæc paucula principalia continuiſſe legitur. Veneris almæ ædem, Piſcinam publicam. Fortunam mammoſam. Iſidem Athenodoriam ædem bonæ Deæ ſubsaxanæ. nunc. s. Balbina. Dianæ ædem, Thermas Antonini Caracallæ. nunc Antonina dicuntur. Domos Septem Parthorum, Hadriani priuata, Domum Chilonis. Domum Cornific, Campum lanatarium, Hortos Aſinianos.

SEPTENTRIO
Æ D E S & D E S
HOR PI DO PV
Therme Antoniane
INSV LAE & VICI
Ædes Dianę
R stri mus T
Ædes bone dee subsaxane
Ædes Isidis Athenodoris
E N DO E
Ædes Fortune mammose
Piscina Publica
A A MVS I
Ædes Plutonis siue ditis patris
VIA NOVA PISCINAE PVBLICAE
OCCASVS
ORTVS
Septem domus Parthorum
Campus lanatarius
Hor reum Pistri num Domus Pu teus
Domus Hadriani priuata
INSVLAE & VICI
Cohors Vigilum
Horti Asiniani
Domus Cornificij
Ædes
MERIDIES

REGIO TERTIADECIMA AVENTINVS DICEBATVR.

TErtia Decima Regio dicebatur Auentinus. Quæ quidem a Septentrione incipit et in Meridiem tendit. Hæcq; potiora continuit. Armilustrum. Templum Dianæ, Templum Mineruæ. nunc. s. Sabina dicitur. Nymphæa tria. hoc est fontes magnos ubi Nimphæ catino aquam spargunt. Thermas Varianas. siue Sirianas. Thermas Decianas, Mappam auream. Platenona, Horrea Galbæ, Horrea Aniciana Porticū Fabariam, Scholam Cassi, Forum Pistorum, Atrium libertatis Traiani Priuata.

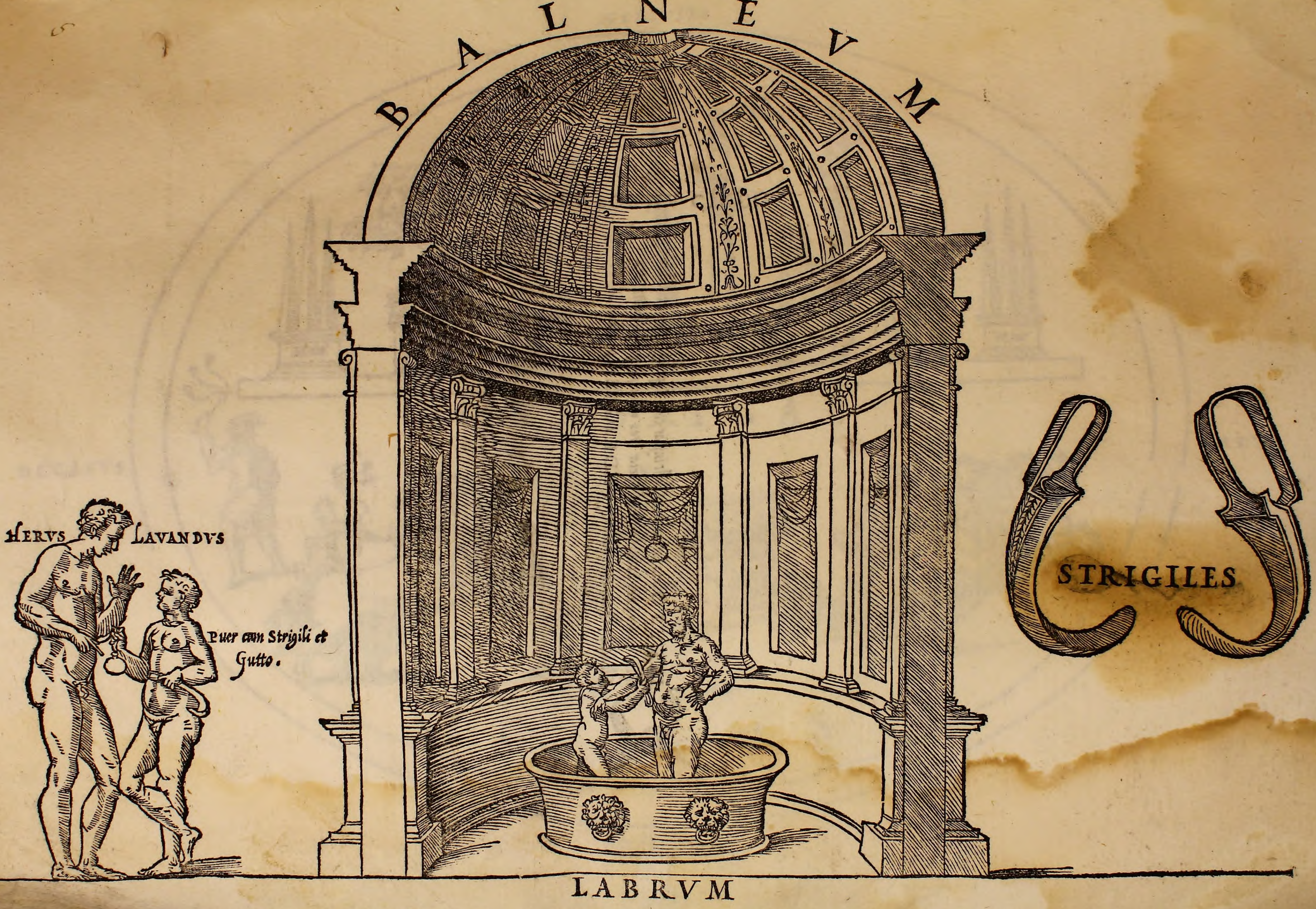
ORTVS
Æ D E S Æ D E S
HOR pistrinum DO Pu teus
Templ. Dianæ
INSV LAE & VICI
Templ. Mineruę
R pistrinum MVS puteus
Therme Varianę
INSV LAE & VICI
Horrea Galbę
E pistrinum DO puteus
Horrea Aniciana
INSV LAE & VICI
Nympheum
A pistrinum MVS puteus
Therme Decianæ
SEPTENTRIO
VIA AVENTINI
MERIDIES
Porticus Fabaria
Horrea PI DO PV
Atrium libertatis
INSV LAE & VICI
Forę pistorę
Horrea stri M T
Schola Cassij
INSV LAE & VICI
Ædes Veneris
Horrea N V E
ARMILVSTRVM
INSV LAE & VICI
Priuata Traiani
Horrea A S I
Aedes Ædes Ædes Ædes Ædes Ædes Ædes Aedes
OCCASVS

QVartadecima Regio Transtiberina dicitur. Quæ magna est. cum et Vaticanam complectatur. ab Ortuq; incipiat. et in Occasum tendat. et in Septentrionem reflectatur. Hæcq; de multis continuisse dicatur. Caianum. hoc est. C. Principis Templum, Templum Iouis in Insula. Templum Aesculapi in eadem. Templum Fauni in eadem. Naumachiam Neronis. Statuam Valerianam. Statuã Varianam. Ianiculum. Numæ Sepulchrũ. Septimi aream. Septimi Thermas. Septimi Ianum. Hortos Getæ. Hortos Domiti. Vaticanum. Naumachiam C. Principis, et Neronis. ubi nunc. s. Petrus est. Porticum Neronis. nunc suburbium. siue burgum. s. Petri dicitur. Diui Pii Pyramidem. nunc Meta dicitur, Quam Alexander Pontifex Sextus diruit, ex Pauli Veneti Pontificis designatione, uti ex Castro Hadriani, siue, s, Angeli Palatium usq; uiam dirigeret. Quæ nunc Burgum nouum dicitur, Theatrum Diui Pii. cuius uestigia quædam in Vineto nescio cuius Argentarii Fabri prata Quintia uersus cernuntur, Thermas Diui Pii, Vbi nunc surgit Palatium cum Vineto Clementis Pontificis Septimi, Templum Hadriani, nunc, s, Maria transpontina dicitur, Mausoleum Hadriani, uunc Costrum, s, Angeli uocatur.

MERIDIES
Aedes
Aedes
INSVLAE & VICI
Insulæ & VICI
INSVLAE & VICI
Insulæ & VICI
INSVLAE & VICI
H
Pi
DO
PV
OR
stri
M
T
RE
n
V
E
A
a
S
I
Templ. Cai Cæs
Templ. Iouis
templ. Esculapij
templ. fauni
Circus Neronis
naumachia Neronis
statua Valeriana
statua Variana
Ianiculus mons
sepul. Numę
septimij arca
VIA TRANSTYBERINA ET VATICANA
thermę Septimij
templ. Iani septimiani
horti Gethe
horti Domitij
Mons uaticanus
circus C. Cęs. et Neronis
naumachia eiusdem
Porticus Neronis
Pyramis diui pij
theatrū diui pij
Thermę diui pij
ORTVS
OCCASVS
Insulæ & Vici
INSV LAE & VICI
Insulæ & Vici
INSV LAE & VICI
HADRIANI Mausoleum
Aedes
Aedes
SEPTENTRIO
F

PRISCI BALNEI CONFORNICATIO ET FORMA.

SI quis quonampacto Prisci nostri maiores illi in omnibus suspiciendi et summa admiratione Laudandi Balneis uterentur ambigeret et nescius esset, hoc Balneum perspiciat, Labrum Strigilem et Guttum dignoscet.

BALNEVM
HERVS
LAVANDVS
Puer cum Strigili et Gutto.
STRIGILES
LABRVM

CIRCVS Ouata forma erat Cœli instar cum Septem Planetis Obeliscus medio Loco Solis Insigne. Metæ tres utrinque pro reliquis Sex Planetis, Quas currendo QVADRIGAE Circuibant.

OVATA FORMA CIRCI,

MERIDIES
OCCASVS
ORTVS
SEPTENTRIO
Metæ
obeliscus
Metæ
QVADRIGAE
CIRCVS

ANno a Partu Virginis. MDXXXII. Mense Aprili
Valerius Dorichus Brixiensis Romæ Impressit.
Quod Opus Ptolemæo Egnatio Forosem-
proniensi antea cœlandum
dederat.

iniustũ matrimoniũ põt. At autez hęc bonorũ possessio locũ habeat, vxorẽ esse oportet mortis [a] tẽpore. Sed si diuortiũ quidẽ secutuz sit, verũtñ iure durat [b] mĩmoniũ: hęc successio locũ nõ hz. Hoc autez in hmõi specieb⁹ pcedit: Si liberta ab iuito patrono diuertit, lex Julia de maritãdis ordinib⁹ retinet [c] istã in matrimonio, dũ eaz phibet alij nubere inuito p̃rono [d]. Itẽ lex Julia de adulterijs, nisi certo modo [e] diuortiũ factũ sit, p infecto hz.

De veteranorum et militum successione. Titu.xiij.

Macer lib.ij. de re militari. Lex.j.

Militi qui capite puniri meruit, testamẽtũ facere ↄcedendũ [f] Paulus et Menãder scribũt eiusq; bona intestati, si punit⁹ sit, ad cognatos [g] ei⁹ pertinere: si tñ ex militari [h] delicto, nõ ex cõmuni, punitus sit.

Papinianus. Lex.ij.

Bona militis intestato defuncti castrẽsia [i] fisco nõ vendicant, cũ hęres legitim⁹ [k] ad finez quinti gradus extitit, aut proxim⁹ cognat⁹ eiusdẽ gradus intra tempus bonorũ possessionem accepit.

Quibus nõ competit bonorũ possessio. Titu.xiiij.

Julianus. Lex vnica.

Seruo meo hęrede instituto, dolo feci ne testamentũ mutaretur: eũq; postea manumisi. quęsitum est an actiones ei denegandę essent. Respondi: hic casus verbis edicti nõ continetur: sed ęquũ est si dñs dolo fecerit ne testm̃ mutaret quo seruus eius hęres scriptus erat: quãuis manumissus adierit hęreditatẽ, ei denegari [l]. cum etiã emancipato [m] filio denegẽtur si p̃r dolo fecerit ne testamentum mutaretur.

At ex legib⁹ senatusve cõsultis bonorũ possessio detur. Tit.xv.

Ulpianus. Lex vnica.

Pretor ait, Uti me, quaq; lege senatusve consulto bonorũ possessionẽ dare oportebit, ita dabo [n]. Nũ q̃ bonorũ possessio q̃ ex alia parte edicti agnita est, impedit [o] istam bonorũ possessiõez †. Cũ ex lege.xij. tabularũ qs hz hęreditatẽ, hinc nõ petit: sed inde [p] tñ, Quẽ ei hęredez eẽ oportet. quippe cũ nõ al's hinc [q] cõpetat bonorũ possessio, q̃ si lex [r] spãl'r deferat bonorũ possessionez.

Quis ordo in bonorũ possessione seruetur. Titu.xvj.

Modestinus. Lex.j.

Intestati † gradus hi vocantur. Primum sui hęredes. Secundo legitimi. Tertio proximi cognati, deinde [s] vir et vxor. Siue tabulę testamenti non extent, siue extent: si ₰m eas vel contra eas bonorum possessionẽ nemo accepit, intestati patris liberis bonorum possessio datur [t], non tñ ijs qui in potestate

intra annũ, cũ nec legitimas habeat hereditates vltra tertiũ gradũ: vt.C.de secũ.nup.l.j.in fi.item preferunt vxori oẽs consanguinei: vt C.eo.l.j. Item quidã alij qui sunt.C.de here.decu.per totũ: item socius liberalitatis imperialis: vt.C.si imperia.li.so.l.j. al's ipsi inuicẽ succedũt excluso fisco: vt.C.eo.l.j. hoc iure veteri: sed iure aut. est aliquid plus: vt.C.eo. aut. preterea. Accursius.

a Mortis.sic.s̃.de reb.du.l.si cognatis.et.s̃.vñ cog.l.capitis.⁊ i aut.de nup.§.quia vo.coll.iiij.

b Durat.quo ad quedam vt nõ possit alij nubere: vt.j.subijcit.vere tamen solutuz est: vt.s̃.de diuor.l.fi.in prin.

c Retinet.vt ⁊.s̃.de diuor.l.patrono.et.C.de ope.lib.l.liberte.et scdm hoc dic retinet quo ad quedam: vt.s̃.dixi.

d Inuito patrono. vt ⁊.s̃.de diuor.l.fi.in pric.

e Certo modo. puta p verba apta ad hoc: vt.s̃.de diuor.l.ij.⁊ facit.j.de adul.l.penul.

Cõtinuatio.

De vetera.⁊ mili.suc. Additio. De bon.poss. q̃ datur in bonis paganorũ non militũ.s̃.dictũ est, sed q̃ bo.poss.iterdũ petit in bonis eoruz qui desierũt militare, ⁊ aliqñ i bonis militũ: ideo subiũgit rub.d vete.⁊c. Ui.

Militi q. Casus. Miles in militia ista q̃ princeps diligebat eũ, multa ↄ̃fierat, dũ vidit q̃ m'ta ↄ̃fierat, incipit fatu⁹ esse: ppter qd dãnat⁹ fuit de crimine capitali. nunqd iste poterit facere testm̃ si impetrat a p̃ncipe? sic ⁊ ex illo testõ petetur ₰m tab. si nõ ipetrat a principe: agnati et cognati poterũt succedere ab ite. si dãnat⁹ est crimine militari, non cõi. Uiuia.

f Cõcedẽdũ.sup bonis castrẽsib⁹ tm̃ ⁊ iure militari: ⁊ si hoc sit ↄcessuz a p̃ncipe vel a iudice, ⁊ sit dãnat⁹ de militari crimie: vt hr̃.C.eo.l.⁊ militib⁹.⁊.s̃.de mi.test.l.ex militari.in p̃n.⁊ de iniu.test.l.si qs ex.§.q̃ties.⁊.j.i fi. hui⁹ legis.

g Cognatos.vsq; ad qntũ gradũ, nõ vltra: vi.j.l.pri. Item hoc in castrẽsib⁹.sz paganica fisco applicãt: vt.C.e.l.⁊ militib⁹.⁊ dic vt ibi.

h Ex militari, que multa sunt.j.de re mili.per totum.

Bona militis. Casus. Miles qui erat in expeditione, ⁊ nulluz crimen cõmisit, decessit in expeditione. nunquid bona castrensia fiscus occupare possit? non, imo debent seruari succedẽtibus ab intest. vsq; ad quartum gradum ⁊ quintum. Uiuia.

i Castrensia. secus in paganicis: vt not.s̃.l.proxi.

k Legitimus. scilz agnatus. Sed contra instit.de suc.cog.§.fi. vbi aliter agnati, ⁊ aliter cognati: imo ambo in alio gradu q̃ hic.⁊ sic in duobus est contra. [illegible] hic speciale. Accur.

Quib⁹ nõ cõpe.bo.pos. Additio. De istis qb⁹ defert bo.poss.s̃. dictũ ẽ. vez q̃ qbusdã nõ defert, ponit hec rub. q sũt isti, dr̃ i.l.vna.

Cõtinuatio ₰m Uiuianum.

Seruo. Casus. In.l.ista ponit talis casus. Tu instituisti seruũ meũ heredem. volebas mutare testm̃ dolose: te coegi vt nõ mutares. nõ debeo petere bo.pos. ⁊ si me viuo illuz manumisi. idẽ si filiũ meũ instituisti, ⁊ dũ volebas mutare testm̃, nõ p̃misi, nõ debeo petere ₰m tab. q̃ rẽ illicitã egi. Idẽ dicetis si sum institut⁹, ⁊ illũ qui instituit me, phibeo mutare testm̃.s̃.si quis aliquẽ te.phi.l.j.§.si fili⁹. Idẽ intelligatis si p̃r velit testari, ⁊ prohibui testari eũ. hec est causa quare fili⁹ põt exheredari vel preteriri. in aut. vt cũ de app.cog.§.causas.et.s̃.ad treb.l. marcellus.§.vlti. Ui.

l Denegari. scz actionẽ. de hoc eñ q̃rit. ⁊ habes.s̃.si qs ali.test.phi.l.j.§.j.⁊ facit eo.ti.l.j.in p̃n.⁊.l.ij.⁊.iij.⁊.C.si qs ali.te.prohi.l.ij.

m Emãcipato. post, sed tp̃e phibitionis erat in potestate, ar.C.ne filius p p̃re.l.ne cõtra.⁊ facit.s̃.de acq. here.si seruus eius q capere.

At ex legib⁹ senatusve cõsultis bonorũ possessio det. Additio. De bonorũ poss. que datur cũ quis non vocatur ad suc. legibus vel se.cõ. sed datur cũ qs vocat ad suc. iure p̃to. emãcipat⁹ vocatur iure preto.⁊ cognat⁹. vez q̃ bo.pos. dat ei q vocat.l.vel se.cõ. ponit rub. ⁊ potestis ita dicere. ex.l. et se.cõ. dat bo.pos. p vñ legitimi agnati.l.xij.ta. vocant ad suc. ab intest. p vñ leg. mater succedit filio p Orficianũ iure ciuili.s̃.vñ leg.l.ij.in fiñ.et l.seq. vel potestis ita dicere. hic loqmur de septima extraordinaria boñ. pos. q̃ defert ex.l.⁊ se.cõ. iterdũ. ⁊ ponetis ita exẽplũ. septia dr̃ extraordinaria, q̃ vaga est. aliqñ est ex testõ. ⁊ posuim⁹ duo exẽpla. si mr̃ habẽs duos filios iam natos, hodie istituit eos: elapso anno cõcepit: ipsa cogitauit si pariam, mutabo testm̃, ⁊ instituã eũ q nascetur. decessit in puerperio. istud testm̃ non cẽset vitiosum. Sz iste q nat⁹ est matre mortua, qũo vocat p extraordinariã bo.poss. q̃ nõ est directa, sed vtilis ex testamento: q̃ .l. fingit istitutũ q non fuit.C.de inof.te.l.si mr̃. Itẽ est exẽplũ: p̃r filiũ istituit. iuit ad bellũ, captus est. fingit autẽ captũ decessisse: ⁊ filius succedit p ₰m ta. aliqñ ⁊ ab ite. si p̃r filio dimisso domi capit ab hostib⁹. Itẽ ex se.cõ. põt dici q̃ ↄ̃ferat matri p Tertyl. i bonis filij: filio p Orficianũ i bonis mr̃is. hoc vult dicere ista rub. lz per alia v̓ba. Ui.

Pretor. Casus. Dicit p̃tor vbicũq; .l. vel se.cõ. dicit dãdã bo.pos. dabo eã. ista bo.pos. aliqñ erit ex testõ, aliqñ ab intestato. et ideo danda est ex quo specialiter .l. dari vult. Uiuia.

n Dabo. hec est illa bo.pos. septima extraordinaria que optima ratione inducta dicit: vt insti.de bo.pos.§.septima.⁊ habet locum nũc ex testamẽto, ⁊ nunc ab intestato: vt patet in defuncto apud hostes qui .l. cor. habet hereditatẽ: vt.s̃.de test.l.lege.⁊.C.de cap.l. nec nos. itẽ exemplũ ex testamẽto: vt.C.de inoffi.testa.l.si mater. Itẽ aliud s̃.de bo.poss.l.sed cum patrono. Item pone in casibus illis tribus in quibus est hodie necessaria ₰m tabu. vt no.C.vnde legi.l.fi.

o Impedit. q.d. alia suo loco competens non impedit hanc quin suo loco detur. vel dic q̃ si ille cui hec competit, ⁊ non alia, agnoscat aliam: nõ valet illa agnitio, sed nec huic preiudicat. arg.s̃. si mensor fal.mo.di.l.j.§.ideo autem.

p Sed inde. i. vnde legitimi: vt ⁊.s̃.vnde legi.l.j.⁊.l.generaliter.

q Hinc. i. ex hoc edicto.

r Si lex. scz noua post.l.xij.tabu. si autẽ defert lex noua hereditatez tantum, tunc habet locum Unde legitimi. sed hoc raro inuenit q̃ deferat bo.pos. inuenitur tamẽ quãdoq;: vt.C.de cap.l.nec nos. sed in antiquis libris forte hoc erat etiã in alijs exẽplis.s̃.positis.

Quis ordo in bonorum possessione seruetur. Additio Quia in bo.pos. deferẽdis seruatur ordo, ponitur hec rub. Uiuia.

Intestati. Casus Diceret aliqs, quo ordine deferunt bonorũ pos? dicit iuriscõ. hoc ordine. quidã sunt sui, quidaz legitimi, quidã agnati, quidam sunt vir ⁊ vxor. si decedit aliqs intestat⁹, primo voco suos per vñ liberi. eis deficientibus vel exclusis voco agnatos p vñ legitimi. eis deficientib⁹ voco cognatos, ⁊ eis deficiẽtibus voco vxorẽ per vnde vir ⁊ vxor. Ui.

s Deide. vt ⁊.s̃.si ta.test.l.j.i p̃n.⁊ isti.de he.q̃ ab ites.§.admonẽdi.

t Dat. vt ⁊.s̃.si tab.test.l.j.§.ita demũ.⁊.C.q admi.ad bo.pos.l.v.

† Bonorũ possessor dr̃ ille qui succedit de iure pretorio.§.resti tutoria.et no. i gl.super v̓b.qd de recuperãda.c.pasto.extra d cau.pos.⁊ proprie.

† Tex.huius.l.ẽ melior d iure ad pbãdũ quẽ itestatũ decessisse, de q̃ vide gl.ord. i.l.cũ antigorib⁹.C. de success. ab intesta. ⁊ in auth. p̃terea.C. vnde vir ⁊ vxor.

a ❡ Sed emancipatis. vt ⁊ insti. de here. q̄ ab intest. §. emancipati.

Utile tp̄s. Casus. Tēpus statutū ad petēdas bo. pos. est vtile nō continuū. vnde ad hoc vt nō currat, necessaria sunt ista: ꝙ aliqs sciat defunctū, etiā boñ. pos. delatā esse: siue hoc sciuerit ab initio, siue ex postfacto: licet tp̄s currit. ❡ Dies bo. pos.] Uos habetis ꝙ dies statuti ad peten. bo. poss. sunt vtiles. dic mihi, nunqd oēs cessiones qb⁹ sedet pretor pro tribunali, currūt ei cui delata est boñ. poss.? dn̄s pretor singulis dieb⁹ nō feriatis intrat pretoriū: audit petitiones. nūqd tēpus currit mihi? non, quia dn̄s p̄tor pōt sedere pro tribunali, tñ non deferꝭ heredi possessio: qꝛ nescio forte illū mortuū, vel mihi delataȝ. Unū sciatȝ. bo. pos. q̄ tribuūt ius, petunꝭ a p̄tore decerni. quid erit? dictus p̄tor nō sedet ꝓ tribunali: scio et sentio bo. poss. mihi deferri. non habeo ei⁹ copiā. nō currūt mihi dies. Quid si p̄tor nō est p̄ns? debeo adire si scio vbi sit. cētesim⁹ dies nō currit mihi. sic debeo ire ad eum: non ipse ad me. ❡ Si venter.] Mulier p̄gnās venit ante eū, dicens: fui vxor talis viri: videatis, sum pregnās: decernatis mihi bo. pos. ventris cā. libenter: veni huc, ⁊ decernam tibi. qd pōt pretor facere. s̄. de ven. in pos. mit. l. j. §. eligitur. s̄. ad carbo. l. iij. §. sed et si is. Rñ. hic sunt duo paria, nō sedere pro tribunali, vel sedere ⁊ nō dicere responsum. ❡ Scientiā.] Currit tēpus ad petēdā bo. poss. quādo scit bo. pos. delatā. Accipimus sciētiā qñ scit per se, vel quādo cōsuluit peritiores. non accipimus sciētiā eo modo q̄ philosophi. Uiui.

† al's, si se dedit qdā pretor pro tribunali, sʒ postulationib⁹ nō dedit:

b ❡ Utile. vt insti. de bo. posses. §. penul.

c ❡ Non cedat. sed continuum cedit etiā ignorāti factuȝ: vt. s̄. de ijs qui not. infa. l. genero. §. sed cū tēpus. Sʒ cōtra huic. l. C. de rest. mi. l. j. Sed ibi in militia potuit petere. ei tñ negligēti restitutio datur, cum absentia iustissima causa interuenit. R. et facit. j̄. de diuer. et tempo. pre. l. j. ⁊. s̄. de secū. tab. l. pe. §. filius. ⁊. s̄. de edil. edic. l. cū mancipiuȝ. et. l. cū ser. ⁊. s̄. quib. ex cau. ma. l. sed ⁊ si per pretorē. §. ait pretor. Et not. ꝙ quatuor sunt necessaria vt tēpus currat. s. ꝙ sciat sibi delatā. al's secus: vt hic, et. s̄. de iur. et fac. igno. l. j. Itē ꝙ possit agere. item ꝙ sit copia rei, item iudicis. sed hoc casu in reo nō est opus, cum sine aduersario agnoscatur: vt no. s̄. de bo. pos. l. iij. §. bonoꝝ. sed quedaȝ sunt vtilia quo ad scientiā tm̄: vt. s̄. de edil. edic. l. cum ser. et de calū. l. annus. ⁊. j̄. qñ ap. sit. l. j. §. dies. ⁊ de excu. tut. l. quinquaginta. ⁊. l. scire. ⁊ sunt dicta tēpora vtilia quo ad prin. tñ scd̄m quosdam.

d ❡ Sessionū. s. dies in quibus sedit pro tribunali, nō numerantur: quia sedeat vel nō sedeat pro tribunali cū adiri possit, currunt dies quo ad istas bo. pos. que nō tribuūt ius in proprietate, vt carbonia. ⁊ ventris: vt. s̄. de ven. in pos. mit. l. j. §. si ea. ⁊. l. vbicūqȝ. §. interdum. et de his etiam diebus feriatis cognoscitur: vt. s̄. de fer. l. ij. Itē illa que datur gratia agnoscēde litis: vt. s̄. de inoffi. testa. l. papinia. §. j. et est sic. j̄. de adul. l. miles. §. sexaginta. Accur.

e ❡ De plano. i. que non sedente iudice datur. sic. C. de dila. l. a procedente. Sed nunquid libellus dabitur? Respon. nō videtur: vt. C. de naufra. l. de submersis. cum nec in figura iudicij agnoscatur, al's secus puto: vt patet. C. de carbo. edic. l. j.

parentis vsqȝ in mortis tēpus fuerunt, sed et emancipatis[a].

Ulpianus. Lex. ij.

Utile[b] tempus est bonoruȝ possessionū admittendarū. ita aūt vtile tempus est, vt singuli dies in eo vtiles sint: scȝ vt per singulos dies et scierit ⁊ potuerit admittere. ceterū quacūqȝ die nescierit, aut non potuerit: nulla dubitatio est qn dies ei non cedat[c]. Fieri autē potest vt qui initio scierit vel potuerit bonorum possessionem admittere, hic incipiat nescire vel nō posse admittere: scilȝ si cum initio cognouisset eum itestatum decessisse, postea quasi certiore nūcio allato dubitare cœperit nunquid testatus decesserit, vel nunquid viuat, quia hic rumor postea irrepserit. Idem ⁊ in cōtrariū accipi pōt, vt qui ignorauit initio, postea scire incipiat. ¶ Dies bonorū possessionis vtiles esse palam est: sed nō sessionū[d] numerabuntur: si mō ea sit bonoꝝ possessio que de plano[e] peti potuit. ꝙ si ea, que cause cognitionem ꝓ tribunali desyderat, vel que decretū exposcit: sessiones erunt nobis computande quibus sedit is, quibusqȝ per ipsuȝ pretorem factū nō est quo minus daret bonorū possessionē. ¶ In bonoruȝ possessione, que pro tribunali[f] datur, illud queritur, si sederit† quidem pretor ꝓ tribunali, sed postulationibus nō dederit respōsum: Potest dici tēpus ad bonorū possessionem non cedere, cum preses alijs rebus aut militaribus aut custodijs aut cognitionibus fuerit occupatus. ¶ Si preses ꝓuincie in proxima fuerit ciuitate, accedere[g] debet ad vtilitatē tēporis spatiuȝ itineris, scilȝ numeratione viginti miliū passuū facta. nec eñ expectare debemus vt preses ꝓuincie veniat ad eū[h] q bonorū possessioneȝ petiturus est. ¶ Si vēter in possessionē missus sit: bonorū possessionis tempus nō cedere sequētibus nequaꝙ̄ ambigendū[i] est: nec tātū intra centesimū diē, verū etiā quādiu nasci possit. nam ⁊ si natus fuerit, ante[k] ei deferri bonorū possessionem sciendū est. ¶ Scientiam[l] eam obseruādā esse Pomponius ait, non que cadit in iuris prudentes, sed quam quis aut per se, aut per alios assequi potuit, scȝ consulendo prudētiores, vt diligentiorē patrēfamil. consulere dignum sit.

Paulus. Lex. iij.

Circa tempora bonorū possessiōis patris sciētia ignoranti filio non nocet[m].

Iulianus. Lex. iiij.

Si coheredi tuo substitutus fueris, ⁊ bonoꝝ possessioneȝ acceperis: quadocunqȝ coheres tuus cōstituerit nō petere bonorū possessionē, tibi tota delata intelligetur[n], et coheres tuus amplius petēde bonorū possessionis facultatē nō habebit[o]. ¶ Filius nō soluȝ si tanꝙ̄ fili⁹, sed et si tanꝙ̄ agnatus vel cognat⁹ ad bonoꝝ possessionē vocaretur, annuȝ† habet[p]: sicut[q] si filiū manumisisset pater, quāuis vt manumissor bonorū possessionē[r] accipiat, tñ ad bonoꝝ possessioneȝ accipiendā annuum spatiū habet.

Marcellus. Lex. v.

Cum filiofamilias bonoruȝ possessio delata est, dies qbus certiorare patrē non potest vt

f ❡ Pro tribunali. scȝ iudice sedēte: quales sunt cetere que tribuunt ius: vt. s̄. de bono. pos. l. iij. §. si ea. ⁊ superiores possunt delegari: iste non: vt. s̄. de offi. eius cui man. est iuris. l. pe. §. vt possessio bonorū. et de offi. procons. l. nec quicꝙ̄. §. vbi.

g ❡ Accedere. vt n[illegible]at vltra annū vel cētū dierū spatiuȝ ⁊c. sed quid si nō in prima? videꝭ ꝙ ire nō teneaꝭ, et interim nō currat tp̄s: vt hic, et ar. C. de iudi. l. si. in pric.

h ❡ Ad eū. vt et. C. de epis. ⁊ cle. l. iubem⁹. in si.

i ❡ Ambigendū. vt et. s̄. vnde cogn. l. j. §. si quis primior. et si pars here. pet. l. antiqui.

k ❡ Ante. s. ꝙ̄ sequētib⁹. al's est nō fuerit, vt quia ex sectus: vt. s̄. vñ cog. l. j. §. si qua pregnans.

l ❡ Sciētiā. scȝ iuris. et dic, ignorāti factū nō cedit tp̄s: vt. s̄. in princi. huius. l. sed ignorāti ius cedit: quia qlibet debet scire ius. quod qualiter intelligatur, hic dicit, et s̄. de bo. pos. l. i bonorū. et. s̄. de iur. ⁊ fac. igno. l. regula. §. sed iuris.

Circa. Cas⁹. Si filio deferꝭ boñ. pos. ⁊ ignorat delatam, pater scit, scientia patris nō nocet filio ignoranti. Videꝭ cōtra, quia dies quibus p̄r succedit filio, cōputanꝭ. s̄. de bo. pos. l. seru⁹. in si. Respōdeo, cedit quātū ad vtilitatē ei⁹, nō q̄tū ad lesionē ei⁹, vt hic: sicut repudiatio p̄ris nō nocet filio. s̄. de bo. pos. l. j. ⁊. ij. Uiui.

m ❡ Non nocet. sic. s̄. de iur. ⁊ fac. igno. l. iniquissimum. Sed cōtra. s̄. de bo. pos. l. seruus. Solu. ibi. Item cur secus econtra: vt. j̄. eod. l. cum filio.

Si coh̄rdi. Cas⁹. Tu et ego fuim⁹ īstituti, ⁊ ego tibi substitutus: tu omittis bo. pos. nūqd vocor ad bo. pos.? rñ. ꝙ sic. Uiuia.

† al's annuum spatiū habet: sic ⁊ cuȝ filiū ma. ⁊c.

n ❡ Intelligeꝭ. vt. s̄. de bo. pos. l. iij. §. si. et. l. seq.

o ❡ Habebit. vt et. s̄. de suc. edi. l. j. §. qui semel.

p ❡ Habet. facit. s̄. de suc. edic. l. j. §. quibus. ⁊. §. penul. ⁊. §. si.

q ❡ Sicut. scȝ econtra. Accursius.

r ❡ Bonorū possessionē. contra tabu. vt. s̄. si a paren. fu. quis ma. l. j. in prin. idem si ab intestato per vtilē vnde liberi, vel per vnde parentes, vel vnde legitimi: vt not. C. vnde lib. l. si. in gloss. hereditatē. in si.

Cum filio. Casus. In. l. ista dicꝭ, si filio meo defertur bonorū pos. dies quibus nō potuit me certiorare, vel non petitā rataȝ habere, non currunt: sed quibus potuit me certiorare, illi currunt. Unum sciatis, bono. posses. delatam filio p[illegible]um ratā habere intra tempus a lege statutū. h. d. Ad. l. istam sign[illegible]tur contraria ꝙ filius possit petere bo. poss. patre ignorāte. C. eo. l. j. ad quod potest dici ꝙ filius debet certiorare patrē si vult. si nō vult, debet petere, ⁊ sufficit sic ꝙ pater habet ratum. et idem etiā ibi colligitur. vnde non contradicit, sed concordat, sed discordat in alio ab ista: quia ista videtur velle ꝙ dies non currunt quibus non potuit certiorare patrē. quare dicunt quidam, quod hic dicitur, ibi corrigitur, vel dicamus profectitia non currunt. s̄. de acqui. hered. l. qui in aliena. sicut aduentitia: quia potest acquirere patre contradicente. C. de boñ. que liber. l. cum oportet. multo fortius eo ignorante. j̄. de regu. iur. l. qui potest.

❡ Queri potest.] Si filius poterit certiorare patrem vt peteret bo. posses. ⁊ nō fecit, non currit dies. nam si seruus alienus est institutus, et non certiorauit dn̄m: non currit dies posteriori domino, sed priori domino imputatur. Uiuianus.

Agnitionem.

a Placuit. vt et C. de his qui. vt indig. l. penul. et. ff. de bono. poss. contra tab. l. illud. in fi. et ad sylla. l. iij. §. eleganter.

b Ad matris. nisi sit illustris: cui non succedunt spurij cum legitimis, sed naturales cum legitimis sic: vt. C. ad orficia. l. si qua. et facit institu. ad orfic. a. §. nouissime. Accursius.

c Quesito. et ingenuo nato. Azo. vt. C. ad orfi. l. fi. et facit. ff. titul. j. l. j. §. queritur. et. j. l. proxi. §. sed si in seruitute.

d Cum ea. tantū: vt. j. de capti. l. diuus. in fi. et C. de cap. l. j.

e Si postea. sic insti. de cap. di. §. qd autem. et. §. proinde. et. j. l. proxi. §. ij.

f Restitutus. vt et. j. de senten. pas. l. fi.

g Ad legitimā. et etiaz ad testamētariā: vt. C. de inoffi. testa. l. iij.

h Unde cognati. sic. ff. vn cog. l. j. §. si qua. et de inoff. testa. l. posthum9.

i Ex omni parte. hec verba expone vt not. ff. de ven. in pos. mit. l. fi.

k Interptatione. interpretor. i. corrigo: vt hic. Itē verbū aperti9 exprimo: vt. C. de legi. et cō. l. fi. item arrogo. itez prorogo: vt. ff. de origi. iur. l. j. sz ecōtra corrigo, i. addo: vt in aut. quib9 mo. nat. effi. leg. in prin.

l Placuit eū. qui locauit operas suas vt cum bestijs pugnaret. de alio eni nō loqtr: qr ali9 nō admittit: vt. j. §. capitis.

m Petierit. ſm tab. vt. ff. de secun. tabu. l. ij. §. j.

n Cōtingēs. quia fuit minima.

o Legitimam. i. que ex Orficiano defertur: que legitima dicit: vt instit. de perpe. ac. in princ.

p Nō perimūt. facit. ff. ti. j. l. capitis. cū cōcor. et insti. de leg. ag. tu. §. fi. et. ff. ea. l. §. qui mortis.

q Minuat. mi. cap. di. et hoc verū cū per senatuscō. defertur. secus in bo. pos. vbi distinguitur ante vel post: vt. ff. vnde libe. l. fi. et de cōtra tabul. l. non tantū. §. si emancipatus filius.

r Magna. i. non minima. sic. ff. de dolo. nō debet. in fi.

s Uel. pro saltem.

t Eorum. i. ceterorum descendentium et datorum curie et ex cōcubina postea vxore facta: vt insti. de here. q ab intes. §. j. nō dicas qp omnes descendētes simul succedant: vt in eo. titu. §. ita tñ. sed simul. i. ante transuersale, vel dic etiam nepotem quandoqz cum filijs vocari: vt insti. de here. que ab intesta. §. cum filius.

v Hereditatem. scz maternam.

x Antiquū. i. l. xij. ta. q vocat agnatos tñ exclusis filijs per Orfici.

y Hoc ideo. idest verbum, nemo, ideo ponitur.

z Patrono defertur. etiam postposito fratre liberti ſm quosdam, quod dic vt. ff. de bo. liber. l. liberto.

a Uerba. scz supradicta, scz si nemo &c.

b Uolet. scz si nemo filiorum.

c Non vult. si penitet: vt. j. de ver. obli. l. si quis stipulatus.

d Ius antiquū. i. legē. xij. tab. s. vt agnati admittant. Sed cōtra. ff. de suc. edic. l. fi. vbi semel exclusus p aditionē primi postea nō admittitur. Sed dic qd hic dicit in testamēto: vt abstinēte herede per in integrū restitutionē q iam adiuerat, admittat substitut9 si velit. nec eū cogit nisi sit de necessarijs: qr tūc distinguit sit soluēdo hereditas, vel nō: vt. ff. de acq. here. si minor. et de mino. l. et si sine. §. sed qd papinian9. et facit. j. l. pxi. §. si bonorum. et. §. sed et si mr. et. §. qd aūt diximus.

e Qui tunc. cum filius non vult.

f Cōsāguineū. i. frēm.

g Matris. s. defuncte.

h Succedēti. per successorium edictum.

i Quod ait sena9. per Orficia. cuius verba nō habem9 plene, sed forte erant. que iudicata sunt cōtra filiū p agnatis &c.

k Ius fuerit. als snia non valet[b]: vt. C. si a non cōpe. per totū. et. j. de re iudi. si se. §. cōdēnatū.

l Bona fide. de hoc dic vt. C. de transac. sub pretextu.

m Uel consensu. pacto gratuito de non petendo. Accur.

n Uel lōgo. i. longissimo: vt. C. de iure deli. l. licet. et. l. si curatoris.

b Adde qd i credito vl tolerato gl. et doct. in l. barbarius philipp9. ff. de offi. pro.

transmittat? Et magis est vt subueniat: vt in multis casibus placuit[a]. ¶ Sed et vulgo quesiti admittent ad matris[b] legitimā hereditatez. Interdum et in seruitute quesito[c] erit cōcedēda legitima hereditas, veluti si post morā fideicōmissarie libertatis matri sue factā natus sit. Certe si post manumissionē matris sue fuerit nat9, licet in seruitute cōceptus: ad legitimā ei9 hereditatē admittetur. Sed et si apud hostes cōcept9, et ex captiua procreat9, cū ea[d] rediit: ſm rescriptū Imperatoris nostri et diui patris ei9 ad Juniū Tertyllianū†, poterit ex hoc senatusconsulto admitti, quasi vulgo quesitus filius. ¶ Filio qui mortis matris tpe ciuis Romanus fuit: si ante aditā hereditatē in seruitutez deducatur, legitima hereditas nō defertur, nec si postea[e] liber factus sit: nisi forte seruus pœne effectus, beneficio principis sit restitutus[f]. Sed et si matris exsecto vētre filius editus sit, magis dicēdum est hūc quoqz ad legitimam[g] hereditatē admitti. nā et institutus ſm tabulas, et ab itestato Unde cognati[h], et multo magis Unde legitimi bonorum possessionez petere potuit. argumēto est qp vēter in possessionem ex omni parte[i] edicti mittit. ¶ Qui opas suas vt cū bestijs pugnaret locauit, quive rei capitalis dānatus, neqz restitut9 est: ex senatuscōsulto Orficiano ad matris hereditatē non admittebat: sz hūana iterpretatione[k] placuit[l] eū admitti. Idē erit dicendū et si hic fili9 in ei9 sit ptāte qui in causa suprascripta sit, posse eum ex Orficiano admitti. ¶ Sed si mr testamento facto filiū heredē vnuz scripserit sub cōditione, cū plures haberet: si cōditiōe pēdēte bonorū possessionez petierit[m], et postea conditio defecerit, equum est ceteris etiā filijs legitimam hereditatē non auferri. qd et Papinian9 libro xvj. qstionum scripsit. ¶ Capitis minutio saluo statu cōtingens[n], liberis nihil nocet ad legitimā[o] hereditatem. nam vetus sola hereditas q ex lege. xij. tabularū defertur, capitis diminutione perimit: noue vel ex lege vel ex senatuscōsulto delate non perimūtur[p] capitis diminutiōe. Proinde siue qs ante delatā, siue post delatam capite minuat[q], ad legitimam hereditatē admittet: nisi magna[r] capitis diminutio iteruenit, q vel[s] ciuitatem adimat, vtputa si deportet. ¶ Si nemo filiorū, eorū ve[t] quibus simul legitima hereditas defertur, volet ad se eā hereditatem[v] ptinere, ius antiquū[x] esto. Hoc ideo[y] dr, vt quādiu vel vnus filius vult legitimā hereditatē ad se ptinere, ius vet9 locū nō habeat. Itaqz si ex duobus alter adierit, alter repudiauerit hereditatem, ei portio accrescet: et si forte sit fili9 et patronus, repudiāte filio patrono defert[z]. ¶ Si qs adita matris hereditate, per i integrū restitutionē fuerit abstentus, an ius antiquum possit locū hre? Uerba[a] admittunt vt possit. Uolet[b] ad se, inquit, eam hereditatē pertinere. Nā et hic nō vult[c], etsi aliqn voluit. et dico posse ius antiquū[d] locū hre. ¶ Utrum aūt ei defert successio q tūc[e] legitimus deprehēdit, an vero ei qui tūc fuit cū filio deferret? vtputa ponamus fuisse defuncte ɔsanguineū[f], eiusqz filiū. deliberāte filio defuncte, cōsanguineā obijsse: mox filiū repudiasse matris[g] hereditatē. an cōsāguinei fili9 admitti possit? Et Julian9 recte putat circa Tertyllianū locū esse succedenti[h] agnato. ¶ Qd ait senatus[i], que iudicata, transacta, finitave sunt, rata maneāt. ita itelligēdū est, vt iudicata debeam9 ab eo accipe cui iudicandi ius fuerit[k]: trāsacta scz bona fide[l], vt valeat trāsactio: finita, vel cōsensu[m] vel lōgo[n] silentio sopita.

Idem. Lex. ij.

Siue ingenua sit mr, siue libertia: habebit Tertylliani

Siue igenua. Casus. De vltima pte rub. dictū est, nūc de prima parte rub. tractatur. et certe siue mr est ingenua vl libertina, poterit succedere. liberos itelligim9 filios et filias. Sed si filij sunt libera, mater nō vocat per Tertylliamū ad eorū successionē. Sed si ipsa esset serua, p eū nō succederet. sz si concepit libera, pepit serua: nō vocat ad successionē filij, et succedit mr filio puberi. sic ergo mulier succedit liberis per Tertyllia. Unū sciatis si liberi sunt adoptiui: nihilominus vocabit mr ad eorū successionē. h. d. vsqz ad §. si vero apud hostes. Si vero.] Si fili9 est apō hostes, et spes est qp redeat de capti. hostiuz, vel nasci sperat, et postea morit: succedit ei mater si aliud nō obsistat. Sed si pris successio defert filio, et fili9 tollit de medio: vr mr vocari. Sed si aliqs decessit relicta filia et mre, et si filia data sit in adop. mr nō vocat: et vocat mr si descēdentes nō sint. sz si fili9 est emācipatus, et decessit mr, poterit ei succedere. sz si emācipatus est, et successit pri, mr nihil habebit: nisi filius esset abstentus. Quid erit? aliqs ex liberis missus est in poss. vētris noie, et antea pr eius mortu9 est. mater mittet i pos. vētris noie. si nō nasceret, vel su9 esset, et nollet: mr succederet. sunt qdā psone q obstāt mri, puta descēdentes filij: alie psone nō obstant regulariter. Cetera sunt plana vsqz ad. §. si sit agnatus. Si sit agnat9.] Decedit fili9 relicto pre naturali et agnato. nūqd mr vocabit? sic. Sed nūqd soror cōsanguinea excludit matrē? et certe sic. nā cōsanguinei fratres matrē excludūt. Sed qd erit cū mr est et soror cōsanguinea, et nepos ex alia filia in adop. data, et pr naturalis? qs pfert? si soror repudiat, pr et mr vocant. Unū sciatis si mr nō pōt succedere p se. cō. Tertyl. vel petere bo. pos. vn cognati, alij agnati vocant? vn si nō repudiat heredi. ipsa taqp pxi. vocat ad bo. poss. h. d. vsqz ad. §. si mr nō petierit. Si mr nō petierit tutores.] §. iste tractat de eadē materia vsqz i fi. et est vbosus. §. iurisconsultus.